

YAŞAYAN TİCARET HUKUKU BİBLİYOGRAFYASI

(CİLT: I KİTAP: 1 – 11 ARASI)

Doç. Dr. Şükrü YILDIZ *

Yrd. Doç. Dr.Şafak NARBAY**

ÖNSÖZ YERİNE

“Yaşayan Ticaret Hukuku”, Prof. Dr. Ömer TEOMAN tarafından başta ticaret hukukunun tüm alanları olmak üzere medeni hukuk, borçlar hukuku, medeni usul hukuku, icra-iflas hukuku gibi özel hukukun en önemli dallarını da içerecek şekilde, 1982 yılından itibaren kaleme aldığı “bilirkişi raporları” ve “hukuki mütalaalardan” oluşan ve bugüne kadar 11 Kitap olarak yayımlanmış bulunan eserler serisidir. Öncelikli olarak uygulamacıların başvuru kaynakları arasında yer alan eserler, akademik çalışma yapan bilim insanlarının da yararlandığı kaynak eser olma niteliğini de taşımaktadır. Öyle ki, eserlere duyulan ilgi bazı kitapların yeniden basılması zorunluluğunu ortaya çıkarmış ve ikinci basıları yapılmıştır.

Yazar, gerek bilirkişi raporlarında gerek hukuki mütalaalarında, önüne gelen hukuki sorunun irdelemesini yaptıktan sonra, konu ile ilgili yasal düzenlemeleri, Yüksek Mahkeme kararlarını ve öğretici görüşlerini ayrıntılı bir şekilde belirtmiş ve nihayet ke ndi çözüm önerisini ortaya koymuştur. Kıscası gerek bilirkişi raporları gerek hukuki mütalaalar bir bilimsel makale formatında ele alınarak hazırlanmıştır.

Eserlerden yararlanacak olanlara kolaylık sağlamak amacıyla bu bibliyografyayı hazırlamayı kendimize görev addettik. Çalışmamız, tüm bilirkişi raporlarını ve hukuki mütalaalar, “I- Medeni Hukuk, II-Borçlar-Ticari Borçlar Hukuku, III- Ticari İşletme Hukuku, IV- Ortaklıklar Hukuku, V- Sermaye Piyasası Hukuku, VI- Banka Hukuku, VII- Kooperatif Hukuku, VIII- Kıymetli Evrak Hukuku, IX- Taşıma Hukuku, X- Sigorta Hukuku, XI- Deniz Ticaret Hukuku, XII- Fikrî ve Sinaî Haklar Hukuku, XIII- Marka Hukuku, IVX- Medeni Usul Hukuku, XV, İcra-İflas Hukuku, XVI- Diğer” olmak

---

* Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi.

** Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Öğretim Üyesi.

üzere on altı (16) üst başlıkta bir tasnife tabi tutulduktan sonra, her üst başlığın içerisinde alt başlıklar açmak suretiyle şekillendirilmiştir.

Bibliyografyasını hazırladığımız eserler şimdilik

Cilt I, Kitap 1, 1989–1991, Kazancı Kitap Ticaret Anonim Şirketi, İstanbul 1992;

Cilt I, Kitap 2, 1986–1988, Kazancı Kitap Ticaret Anonim Şirketi, İstanbul 1993;

Cilt I, Kitap 3, 1984–1985, Kazancı Kitap Ticaret Anonim Şirketi, İstanbul 1994;

Cilt I, Kitap 4, 1982–1983, Kazancı Kitap Ticaret Anonim Şirketi, İstanbul 1995;

Cilt I, Kitap 5, 1992–1993, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1995;

Cilt I, Kitap 6, 1994, Beta Basım Yayım Dağıtım Anonim Şirketi, İstanbul, 1995;

Cilt I, Kitap 7, 1995–1996, Beta Basım Yayım Dağıtım Anonim Şirketi, İstanbul, 1997;

Cilt I, Kitap 8, 1997, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1998;

Cilt I, Kitap 9, 1998–1999, Beta Basım Yayım Dağıtım Anonim Şirketi, İstanbul, 2000;

Cilt I, Kitap 10, 2000–2002, Vedat Kitapçılık Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2003 ve

Cilt I, Kitap 11, 2003, Vedat Kitapçılık Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti., İstanbul, 2004 olup; serinin yeni kitapları yayımlandıkça aynı çalışmamızı, şayet imkân olursa o eserler için de sürdürme düşüncesinde olduğumuzu şimdiden belirtmek isteriz.

I. MEDENİ HUKUK

1. Tüzel Kişiler

(Cilt 1, Kitap 3, N. 83, s. 70)

Hukukumuzda tüzel kişilerin yasalarda sınırlayıcı olarak sayılmış bulunması – Bir tüzel kişinin ancak yasalarda öngörülen koşullara uyularak kurulabilmesi – Gerçek amaçları bir kooperatif kurmak olan kişilerin aralarındaki ilişkiye adi ortaklık hükümlerinin uygulanması – Tüzel kişiliği olmayan bir kurulun üyelerinin organ üyesi temsilci olarak görev yapamamaları – Müteşebbis kurulu oluşturan gerçek kişilerin kendi adlarına ve müvekkilleri hesabına giriştikleri hukuki işlemlerin sonuçlarını temsil ettikleri kişilere devretme zorunlulukları – Müteşebbis kurulu üyelerinin yaptıkları işlemlerin sonradan kurulan kooperatif tarafından üstlenilmesi ya da münferit gerçek kişilere devri – Tapu sicilinde mülkiyet tescilinin ancak bir gerçek ya da tüzel kişi adına yapılabilmesi.

2. Vakıf Adı

(CİLT 1, KİTAP 4, N. 128, S. 45)

Vakfın adında ‘Türk’ kelimesinin kullanılması – Bakanlar Kurulundan izin alma zorunluluğu ve bunun istisnası – Vakfın amacının bütün ülke ile ilgili olması.

II. BORÇLAR – TİCARİ BORÇLAR HUKUKU

A) Genel Hükümler

3. İcap ve Kabul

(Cilt 1, Kitap 1, N. 23, s. 227)

İcap ve kabul – Kabulün tek imza ile ortaklığı bağlamaya yetkili olmayan bir kişi tarafından yapılması – Geçersiz kabule icazet verilmesi – Yetkisiz temsilcinin sorumluluğu – Alacaklının, borçlunun fesih bildirimini gözönüne almayarak zararın artmasına neden olması.

4. Sözleşmenin Oluşması – Yorumlanması

(Cilt 1, Kitap 8, N. 79, s. 97)

Bir sözleşmenin oluşabilmesi için tarafların iradelerinin uyuşması zorunluluğu – Sözleşmenin esas nitelikteki ögesi – Güven kavramının uygulama

alanı – Sözleşmedeki geri alım bedeline ilişkin düzenlemenin yorumlanması – Yorumda gözönüne alınacak ilkeler.

5. Sebepsiz Zenginleşme

(Cilt 1, Kitap 1, N. 24, s. 233)

Borçlar Kanunu m.60, fıkra 1’de öngörülen zamanaşımı süresi – Davacının fazlaya ilişkin zararını hangi tarihte öğrenmiş sayılacağı – İlk davada verilen hükmün ayrıca icra takibine konu yapılmasının zorunlu olup olmadığı.

6. Ayıplı İfa – Sözleşmenin Kısım Kısım İcrası

(Cilt 1, Kitap 4, N. 158, s. 232)

Sözleşme ile teslimi kararlaştırılan malın tutarının değiştirilmesi – Ayıplı ifa – Edimin hiç ifa edilmemesi – Sözleşme konusundan başka bir şeyi teslim önerisi – Alıcının malı teslim almaktan kaçınması – Sözleşmenin kısım kısım icrası.

7. Mücbir Sebep

(Cilt 1, Kitap 4, N. 157, s. 224)

Grev ve hammadde yokluğu nedeni ile ek teslim süresi istenmesi – Fiyat farkı – Mücbir sebep.

8. Mücbir Sebep

(Cilt 1, Kitap 9, N. 93, s. 225)

Bir anonim ortaklığın tümü ile kendisine yabancı nedenlerle ihracat taahhüdünü zamanında kapatamaması – Grevin mücbir sebep olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği – Mücbir sebebin yasalarda öngörülen süreler üzerindeki etkisi – Kamu hukukunda mücbir sebep – Somut olayda önleme olgusunun gerçekleştirilmesine olanak bulunmaması – Ek süre tanıma zorunluluğu.

9. Mücbir Sebep – İfanın Olanaksız Duruma Gelmesi

(Cilt 1, Kitap 4, N. 135, s. 87)

Demir cevheri teslimi konusunda yapılan sözleşme – Tarafların sözleşmede mücbir sebep kavramını tanımlamaları – İfanın olanaksız duruma gelmesi – Kısmi ifa olanaksızlığı – Borçlunun edimini başka bir yerden sağlayarak ifa etmesi – Teminat mektuplarının irad kaydedilmesi.

10. Yenileme (Tecdit)

(Cilt 1, Kitap 8, N. 85, s. 142)

Yenilemenin koşulları ve hükmü – Yenileme iradesinin sözleşmeden açıkça anlaşılması zorunluluğu – Sözleşmenin yorumlanması – Varolan bir borç için kambiyo senedi verilmesinin yenileme sonucunu doğurmaması – Sözleşmede yer alan “iş bu protokol taraflar arasındaki eski borcun tasfiyesini içerir” hükmünün anlamı – Bonodaki “bedeli nakden alınmıştır” kaydının hukuki niteliği ve doğurduğu sonuçlar – Bedel kaydının tahlili – Bilerek borçlunun zararına hareket, Yargıtay 19. Hukuk Dairesi’nin 5.2.1998 tarih ve E. 1997/7563, K. 1998/470 sayılı kararı.

11. Alacağın Temliki – Komisyon İlişkisi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 96, s. 158)

Alacağın temliki sözleşmesi – Yazılı olarak yapılma zorunluluğu – Komisyon ilişkisi – Temlik sözleşmesinde taraf olan kişilerin alacaklarını kendi borçlularından tahsil etmeleri.

12. Alacağın Temliki

(Cilt 1, Kitap 5, N. 2, s. 8)

Temlikin koşulları – Alacağı temlik eden kişinin bundan böyle alacak üzerinde tasarruf edememesi – Temlikin borçluya bildirilmesi ve bunun sonuçları – Alacağı temellük edenin borçluyu takip veya dava zorunluluğu.

B) Özel Hükümler

13. Satım Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 94, s. 146)

Satım sözleşmesi – Alıcının satıcıya baskül ve ambalaj malzemesi sağlama yükümlülüğü – Satım sözleşmesinde taraflardan hangisinin edimini önce yerine getirmek zorunluluğunda olduğu – Kesin vadeli satım – Tazminat talep eden davacının öncelikle kendi edimini davalıya sunduğunu, fakat davalının tesellümden kaçındığını kanıtlaması zorunluluğu – Alacaklının temerrüdü – Olumlu zarar.

14. Satım Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 106 – 106.1, s. 209)

Otobüs satımı – Teslim tarihindeki uyumsuzluk – Kesin teslim tarihi saptanmaması durumunda alacaklının ifayı derhal talep edebilmesi – Teslim

tarihinin uzatılması (tecili) – Davacının talep etmesi söz konusu olmayan bir tazminatın bilirkişi kurulu tarafından da saptanmasına gerek bulunmaması – Tazminatın hesaplanmasında somut olayın özelliklerinin gözardı edilememesi.

Aynı konudaki bilirkişi ek raporu.

15. Muacceliyet Kaydı

(Cilt 1, Kitap 7, N. 67, s. 251)

Hisselerin taksitle satımına ilişkin sözleşme – Muacceliyet kaydının ileri sürülebilmesi için borçlunun mütemerrit olması zorunluluğu – Ayıplı ifa savı – Ruhsatın iptali ve semenin tenzili konusunda açılan davaların bekletici sorun oluşturması.

16. Yabancı Para Kaydı

(Cilt 1, Kitap 5, N. 1, s. 1)

Satım sözleşmesinde semenin ve temerrüt faizinin yabancı para üzerinden belirlenmesi – Yabancı para biriminin bir hesap anahtarı (çarpan) olarak kullanılması – Navlun primi ve DFIF ödemelerinde kabul edilen sistem – Sözleşmenin temerrüt faizine ilişkin hükmünün yorumlanması.

17. Ayıba Karşı Tekeffül İnfisahi Şarta Bağlı Satım Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 2, N. 40, s. 114)

Taksitle kamyon satışı ve bedelin bir bölümü karşılığında bono verilmesi – Satış işlemlerinin otuz gün içinde tamamlanmasının öngörülmesi – Ayıba karşı tekeffül – Satıcının teslim ve mülkiyeti geçirme borcu – İnfisahi şarta bağlı satım sözleşmesi – Ecel (vade) ve tecil – Sözleşmenin feshi.

18. Ticari Satımda Alıcının Satılanı Muayene Ettirme Yükümlülüğü

(Cilt 1, Kitap 3, N. 72, s. 10)

Ticari satım – Alıcının satılanı muayene ettirme yükümlülüğü – Ticari satımlarda ayıpların hangi süreler içinde bildirilebileceği – Satıcının alıcıyı işgal etmesi durumunda zamanaşımı süresinin uygulanmaması – Ceza mahkemesince yapılan maddi olgu tespitlerinin hukuk yargıcını bağlaması.

19. CIF Satış – Tanımı – Alıcı ve Satıcının Yükümlülükleri

(Cilt 1, Kitap 5, N. 33, s. 219)

Tanımı – Alıcı ve satıcının yükümlülükleri – Alıcının satıma konu oluşturan mallara varma yerinden önce müdahale olanağının bulunmaması – CIF

gönderilmesi kararlaştırılan mallara sözleşmenin kapsamında yer almayan diğer malların ancak satıcı ya da taşıyıcı tarafından eklenebilmesi.

20. FOB Satım – İfa Yeri – Ayıp Bildirimi

(Cilt 1, Kitap 8, N. 70, s. 15 ve s. 23)

Buzdolabı teslimine ilişkin sözleşme – Malların gemi üstü FOB teslim edilmesi durumunda sözleşmenin nerede ifa edilmiş sayılacağı – İfa yerinin belirlenmesine göre sözleşmeye hangi hukukun uygulanacağı – Yetkili mahkeme – Türk hukukunda satıcının satılandan sorumluluğunun koşulları – Ticari satımlarda ayıp bildirim önelerinin geçirilmesinin hukuki sonucu – Yabancı bir mahkemeden verilen hükmün Türkiye’de tenfizinin koşulları.

Aynı konudaki ek hukuki mütalaa.

21. Kira Sözleşmesi – Takas

(Cilt 1, Kitap 4, N. 150, s. 191)

Kira sözleşmesi – Kira sözleşmesinin örtülü olarak yapılması – Yazılı sözleşmenin sağlık koşulu olmaması – Sözleşmenin varlığının kanıtlanması – Kira sözleşmesinin temsilci aracılığı ile yapılması – Takas.

22. Kira Sözleşmesi – Kiracının Kusuru

(Cilt 1, Kitap 4, N. 148, s. 181)

Kiralanan taşınmazda iki kez yangın çıkması – Kiracının açıktan açığa fena kullanarak kiralananana daimi bir zarar vermesi durumunda kiralaayanın sözleşmeyi fesih ve tazminat istemek yetkisi – Kiracının kusurunun saptanması – Kiralaayanın tahliyeyi çok uzun bir süre sonra istemesi.

23. Finansal Kiralama Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 1, N. 18, s. 190)

Finansal kiralama sözleşmesine konu oluşturan bir malın zilyetliğinin kiracı tarafından üçüncü kişiye devredilmesi – Finansal Kiralama Kanunu m.15 hükmünün emredici nitelikte olup olmadığı – Kiralaayanın kiracının malı üçüncü kişiye devretmesine örtülü olarak izin vermesi – Devir yasağına aykırılığın yaptırımı.

24. İstisna Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 2, N. 64, s. 273)

İstisna sözleşmesi – Müteahhidin işi sadakat ve özenle yapmak ve zamanında ayıpsız olarak teslim borcu – Müteahhidin ayıba karşı tekeffül borcu – İş sahibinin muayene ve ayıbı bildirme yükümlülüğü – Muayene ve ihbar

süresinin başlangıcı ve zamanaşımına uğraması – İş sahibinin malın ayıplı olması durumundaki hakları.

25. İstisna Sözleşmesi Üçüncü Kişinin Fiilini Taahhüt

(Cilt 1, Kitap 2, N. 56, s. 227)

İnşa edilmesi vaad olunan daire karşılığında para tahsili – İnşaata yapacak kuruluş dışındaki üçüncü kişilerin zamanında teslimi garanti etmeleri – Üçüncü kişinin fiilini taahhüt – Dayanımlı sorumluluk – Denetim yükümlülüğünün kapsamı – Sözleşmenin feshedilmiş olması nedeni ile menfi tazminat istemi.

26. İstisna Sözleşmesi Teslim Tarihi Gecikme Nedeni İle Uğranılan Zarar

(Cilt 1, Kitap 3, N. 119, s. 278)

İstisna sözleşmesi – Tarafların sözleşme görüşmeleri evresinde önerdikleri sürenin sözleşmeye dâhil olup olmadığı – Teslim tarihinin belli olmaması durumunda eser sahibini hakları – Takas – Gecikme nedeni ile uğranılan zarar.

27. İstisna Sözleşmesi – Satımdan Farkı

(Cilt 1, Kitap 4, N. 143 – 143.1, s. 145)

Eser sözleşmesi – Eser sözleşmesinin öğeleri ve satım sözleşmesinden ayrıldığı noktalar – Karyola madeni aksamının kalıbının dökülerek imal edilmesi – Kamu kuruluşlarının ihalesi yapılmış ya da yapılacak işleri için uygulanacak değişik birim fiyatlarının saptanması – İlgili kararname hükümlerinin yorumlanması.

Aynı konudaki ek bilirkişi raporu.

28. İstisna Sözleşmesi Basiretli Tacir Gibi Davranma Yükümlülüğü

(Cilt 1, Kitap 4, N. 126, s. 26)

Eser sözleşmesi – Yüklenicinin bedelin artırılması yönündeki istemi – Sterilize sütün lamine kâğıt ambalajlarda saklanması zorunluluğu – Basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü – İş sahibinin daha önceki davranışları ile yüklenicide bedelin artırılacağı konusunda yarattığı güven – Götürü taahhütte bedelin yargıç kararı ile artırılması ya da sözleşmenin feshi – Alacaklının aynen ifada direktmesinin iyiniyet ile bağdaşmaması.

29. İstisna Sözleşmesi – Müteahhidin Eseri Teslim Borcu

(Cilt 1, Kitap 3, N. 120, s. 286)

İstisna sözleşmesi – Müteahhidin eseri teslim borcu – Teslim borcunu ifade temerrüt – Verilen önelde seçimlik haklardan hangisinin kullanılacağının açıklanmaması – Geçersiz fesih.

30. İstisna Sözleşmesi – Konsorsiyumun Hukuki Niteliği – Sona Erdirilmesi

(Cilt 1, Kitap 5, N. 4, s. 25)

Müteahhitlerin oluşturduğu konsorsiyumun hukuki niteliği – İstisna sözleşmesinde ücretin götürü olarak tespiti – Ek süre istemi – Götürü ücretin artırılması ya da sözleşmenin feshi – Konsorsiyum ilişkisinin sona erdirilmesi.

31. İstisna Sözleşmesi – Eser Sahibinin Hakları – Mimari Proje

(Cilt 1, Kitap 9, N. 110, s. 165)

İstisna sözleşmesi – Müteahhidin eserin aslını teslim borcu – Müteahhidin ortaya çıkardığı sonucun aynı zamanda FSEK'nun kapsamına giren bir eser oluşturması – Eser sahibinin mali ve manevi hakları – İş sahibinin eserden yararlanma hakkı – Müteahhidin, iş sahibinin eserin fotokopisi ile yetinmesi gerektiği konusundaki görüşünün geçersizliği.

32. Vekâlet Sözleşmesi – Alt Vekilin Yetkisini Aşması – Komisyon İlişkisi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 105, s. 203)

Demir alımı için havale gönderilmesi – Bu konuda düzenlenen vekâletnamenin demiri satan işletmeye ibraz edilmiş olmasının sonuçları – Alt vekil tayini – Alt vekilin yetkisini aşarak üçüncü kişiler ile yaptığı işlemlerin vekili ve müvekkili bağlayıp bağlamayacağı sorunu – Vekilin başkasını tevkil etmesi ile alt vekâlet arasındaki fark – Komisyon ilişkisi.

33. Avukatlık Ücret Sözleşmesi – Avukatın Yükümlülükleri

(Cilt 1, Kitap 2, N. 70, s. 305)

Avukat ile müvekkilinin yazılı ücret sözleşmesi yapmaması – Asgari ücret tarifesinin uygulanması – Avukatın üzerine aldığı işi sonuna kadar takip etmek yükümlülüğü – Avukatın haklı bir neden olmaksızın işi bırakması durumunda ücret isteyememesi – Azil durumunda ücret.

34. Vekâletsiz İş Görme – Fedakârlığın Denkleştirilmesi İlkesi**(Cilt 1, Kitap 4, N. 155, s. 214)**

Fedakârlığın denkleştirilmesi ilkesi – Tehlikeyi gidermek amacı ile müdahalede bulunan kimsenin bizzat kendisine zarar vermesi – Bir doktorun tren kazasında yaralananların yaşamlarını kurtarabilmek amacı ile Sikopi cihazını uzun süre kullanması ve bunun sonucunda ölmesi – Uğranılan zararın vekâletsiz iş görmeye ilişkin hükümler uyarınca giderilmesi.

35. Havale – Sebepsiz Zenginleşme**(Cilt 1, Kitap 2, N. 45, s. 146)**

Havale – Havalenin lehdarın hesabına alacak kaydedildiği anda uygulanmış sayılması – Havalenin şifresinde meydana gelen bir yanlışlık nedeni ile hataen gönderilmesi – Havaleden hangi koşullarda dönülebileceği – Gönderilen bankanın ödemede kusurlu olmaması – Haksız zenginleşen havale lehdarının dava edilmesi zorunluluğu.

36. Havale – Havaleden Dönmenin Koşulları – Sebepsiz Zenginleşme**(Cilt 1, Kitap 2, N. 85, s. 85)**

Havale – Havalenin lehdarın hesabına alacak kaydedildiği anda uygulanmış sayılması – Havalenin şifresinde meydana gelen bir yanlışlık nedeni ile hataen gönderilmesi – Havaleden hangi koşullarda dönülebileceği – Gönderilen bankanın ödemede kusurlu olmaması – Haksız zenginleşen havale lehdarının dava edilmesi zorunluluğu.

C) Kendisine Özgü Yapısı Olan Sözleşmeler**37. Tek Satıcılık Sözleşmesi – Haksız Rekabet****(Cilt 1, Kitap 2, N. 41, s. 120)**

Tek satıcılık sözleşmesinden kaynaklanan tekel hakkının üçüncü bir kişi tarafından ihlalinin haksız rekabet oluşturup oluşturmayacağı sorunu – Bayilik sıfatı sona eren bir kişinin daha önce tek satıcısı olduğu ürünü satmaya devam etmesi – Üreticinin eksiksiz bir tek satıcılar ağı kurması ve tek satıcıların bölgeleri dışına satış yapmalarını yasaklaması durumu – Tali bayilik – Haksız rekabete dayalı ceza davası.

38. Tek Satıcılık Sözleşmesi – Ticari Teamül

(Cilt 1, Kitap 3, N. 121, s. 290)

Tek satıcılık sözleşmesi – Sözleşmenin devam ettirilmesi konusundaki irade – Devamın diğer tarafça da örtülü bir biçimde kabulü – Vade farkı ödenmesi yolundaki ticari teamül.

39. Tek Satıcılık – Portföy Tazminatı

(Cilt 1, Kitap 11, N. 132, s. 51)

Tek satıcılık sözleşmesi – Yazılı bir sözleşmenin varlığının zorunlu olmaması – Alt tek satıcılık sözleşmesi – Tek satıcılık sözleşmesinde satıcının tekel hakkının belirli bir müşteri kesimi ile sınırlandırılması – Tarafların "distribütör" kavramına verdikleri anlamın belirlenmesi – Tek satıcılık sözleşmesinin boşluklarının doldurulması – Tek satıcının sözleşmesine hukuka aykırı bir biçimde son verilmesi durumunda herhangi bir ayrılma (= denkleştirme = portföy) tazminatı ödenip ödenmeyeceği – Kâr yoksunluğu.

40. Tek Satıcılık Sözleşmesi – Ticari Teamül

(Cilt 1, Kitap 4, N. 130, s. 54)

Tek satıcılık sözleşmesi – Sözleşmenin devam ettirilmesi konusundaki irade – Devamın diğer tarafça örtülü bir biçimde kabulü – Vade farkı ödenmesi konusundaki ticari teamül.

41. Tek Satıcılık – Karma Sözleşme – Sözleşme Yapma Özgürlüğü/ Zorunluluğu

(Cilt 1, Kitap 5, N. 3, s. 14)

Tek satıcılık – Tesis kurma ve işletme yükümlülüğünü de içeren karma sözleşme – Sözleşmenin yenileneceği konusunda karşı yanda yaratılan güven – Sözleşme yapma özgürlüğü / zorunluluğu – Haksız rekabet.

42. Management Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 8, N. 74, s. 59)

Tarafların hizmet anlaşması olarak adlandırdıkları bir sözleşmenin yorumlanması – Kendisine çok önemli yönetim yetkileri tanınan çalışanın hukuki durumu – Manager'in hak ve yetkileri – Belirli süreli bir sözleşmenin sürenin dolmasından sonra ifasına devam olunması – Belirsiz süreli bir sözleşmeye dönüşen sözleşmenin yeni bir sözleşme sayılıp sayılmayacağı – İlk sözleşmedeki ayrılma (portföy) tazminatı hükmünün sürenin belirsiz hale gelmesinden sonra da uygulanması.

43. Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi**(Cilt 1, Kitap 11, N. 137, s. 142)**

4743 sayılı Yeniden Yapılandırma Kanunu'nun amacı – Banka ve özel finans kurumlarının alacaklarının yeniden yapılandırılması amacı ile çerçeve anlaşmaları imzalanması zorunluluğu – İlgili işletmelere ek kaynak sağlanmasının koşulları – Alacakları bankaların birbirinden bağımsız davranabilmeleri – Yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmasına taraf olan bankalar arasında eşitlik sağlanmasının zorunlu bulunmaması – Bir bankanın alacaklı ile bir taşınmaza ilişkin vefa sözleşmesi imzaladığının diğer bankalarca bilinmesi – Somut olayda vefa hakkının kullanılmasının diğer bankalara karşı olan taahhütlerin yerine getirilmesine bağlı olmaması.

44. Forward Sözleşmesi**(Cilt 1, Kitap 11, N. 138, s. 153)**

Forward'ın anlamı ve amacı – Forward sözleşmesinin varlığının nasıl kanıtlanacağı – Somut olaydaki "mutabakat belgesinin değer ve işlevi – Bir bankanın büyük ya da hatırlı diye nitelendirilebilecek müşterisinden sözlü talimat almakla yetinmesi – Hesabına forward işleminden kaynaklanan kârın aktarılmasına hiçbir itiraz ileri sürmeyen müşterinin daha sonra forward'ın varlığını reddetmesi – Çelişkili davranma yasağı – Bankanın hesaba yatan parayı forward borcuna mahsup etmesine müşterinin uzun bir süre itiraz etmemesi – Genel kredi sözleşmesinde yer alan hükümlerin uygulanabilmesi için müşteriye kredi kullandırmanın zorunlu olup olmadığı.

45. Kapıdan Satış – Tüketicinin Cayma Hakkı – Hata ve Hile**(Cilt 1, Kitap 8, N. 91, s. 213)**

Kapıdan satış kavramı ve koşulları – Devre mülk ve devre tatil satışlarının kapıdan satış sayılıp sayılmayacağı – Tüketicinin cayma hakkı tanınmasının amacı – Devre mülkün mahallinde veya başka bir yerde düzenlenen bir tanıtım toplantısında satılması – BK'nın hata ve hile ile ilgili hükümlerine dayanma olanağı – Taraflar arasındaki sözleşmeye devletin müdahale edebilmesinin sınırları – Devre mülk ve devre tatil satışının tecrübe ve muayene koşullu bir taşınır satımı olmaması – Taşınmaz üzerindeki mülkiyet veya sınırlı nesnel hakkın şarta bağlı olarak edinilememesi.

46. Devre Tatil Satışı

(Cilt 1, Kitap 8, N. 92, s. 219)

Devre tatil satışının hukuki niteliği – Kira sözleşmesi / hak satışı tartışması – Sözleşmenin içeriğini belirleyebilme özgürlüğü – Karışık içerikli sözleşme ve buna uygulanacak hukuk kuralları.

47. İşbirliği Sözleşmesi ve Sözleşmenin İhlâli

(Cilt 1, Kitap 8, N. 94, s. 233)

Belirli bir işletmenin ürünlerinin satılmasına devam olunacağı konusundaki sözleşme – Taahhüt altına giren işletmenin yurtdışında bizzat ürettiği gereçleri ithal ederek sözleşmeyi dolanması – Sözleşmenin ihlali durumunda ileri sürülebilecek istemler.

III. TİCARİ İŞLETME HUKUKU

A) Genel Olarak

48. Tacir Sifatının Belirlenmesi – Tacir ve Esnaf Ayrımı – Tacir Sifatının Kazanılması ve Yitirilmesi

(Cilt 1, Kitap 4, N. 151, s. 195)

Tacir sıfatının belirlenmesinde ticari işletmenin varlığının önemi – Ticari işletme ölçütleri – Tacir ve esnaf ayrımı – Ticari işletmenin adi ortaklık ortağı sıfatı ile kısmen işletilmesi – İşletmenin ticaret siciline tescil edilmemiş olmasının tacir sıfatının kazanılmasını etkilememesi – Tacir sıfatının yitirilmesi – Tacirin ticareti terketmesinden sonra da iflas yoluyla izlenebilmesi – İcra ve İflas Kanunu m. 44'deki bir yıllık sürenin işletmenin terkininden sonra işlemeye başlaması.

49. Tacir – İflas Yolu İle Takip

(Cilt 1, Kitap 9, N. 96, s. 1)

Gerçek kişilerde tacir sıfatının saptanması – İflas yolu ile takibin tacirlerle özgü bir yol olması – Tacir olmadıkları halde istisnaen iflasa tabi olan kişiler – Ticaret odasına ve sanayicilerin kurduğu bir derneğe ilgilinin tüzel kişinin temsilcisi sıfatı ile üye olması – Haksız depo kararı.

50. Basiretli Bir Tacir Gibi Davranma Yükümlülüğü**(Cilt 1, Kitap 4, N. 159, s. 238)**

Döviz darboğazının mücbir sebep olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği – İfanın olanaksızlığı ile mücbir sebep olarak gösterilen olgu arasında nedensellik bağının bulunmaması – Basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü – Davacının sözleşme konusu malı davalının nam ve hesabına satın alması – İki ihale arasındaki süre – İhale bedeli nedeni ile doğan zarar.

51. Basiretli Bir Tacir Gibi Davranma Yükümlülüğü**(Cilt 1, Kitap 3, N. 117, s. 265)**

Satım sözleşmesi – İfa zamanının kararlaştırılmaması – İfanın derhal talep edilebilmesi – Basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü ve bunun sonuçları – Tam iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerde borçlu temerrüdü – Borçlu temerrüdü durumunda alacaklının seçimlik hakları – Sözleşmenin feshi ve olumsuz zarar.

52. Ticari Ödünç – Bileşik Faiz – Vade farkı**(Cilt 1, Kitap 8, N. 69, s. 1 – 13)**

Mali durumu bozuk olan bir anonim ortaklığın bir diğer anonim ortaklıktan ödünç alması – Faizin ödünçün zorunlu bir ögesi olmaması – TTK. m. 22, cümle 2'nin uygulama alanı – Ödünç veren ortaklığın söz konusu kaynağı bir bankadan kredi olarak sağlaması – Tarafların, ödünç alanın kredinin maliyetini üstlenmesi konusunda anlaşmaları – Faize faiz yürütülebilir yürütülemeyeceği tartışması – Vade farkı kavramı.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 12.5.1997 tarih ve E.1997/1181, K. 1997/3401 sayılı kararı.

53. Fatura ve İçeriği**(Cilt 1, Kitap 3, N. 80, s. 50)**

Fatura ve içeriği – Faturanın kabulünün ancak faturada icra yönünden bulunması olağan olan koşullar hakkında bir etki yaratabilmesi – Fatura sayılmayan bir belgeye itiraz etmemenin alacağın varlığını kabul anlamında yorumlanamaması – Faturanın geçersizliğine rağmen sözleşme ilişkisinin varlığı karşısında yapılan iş nedeni ile ödenmesi gereken ücretin belirlenmesi zorunluluğu.

54. Faturaya İtiraz Etmemenin Hukuki Sonucu

(Cilt 1, Kitap 3, N. 118, s. 271)

Satım sözleşmesi uyarınca teslim edilmesi gereken malın tutarının artırılması – Daha sonra imzalanan bir şartname ile önceki sözleşmenin değiştirilip değiştirilmediği sorunu – Faturaya süresi içinde itiraz etmemenin hukuki sonucu – Faturanın mevcut bir sözleşmenin koşullarını değiştirmesi – Sözleşmede tek yanlı olarak yapılan değişikliğin geçerli olmaması.

B) Ticaret Unvanı

55. Ticaret Unvanının Şekli – Unvanlar Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 3, N. 93, s. 140)

Biri gerçek kişi işletmesi diğeri de kolektif ortaklık olan iki işletmenin ticaret unvanları arasında iltibas – Unvanın çekirdek ve ek ile birlikte bütün oluşturması – Unvanın kimin tarafından daha önce haklı olarak kullanılmaya başladığı – İltibasın varlığının saptanmasında başvurulacak ölçütler – İki işletmenin uğraşı alanlarının ayrı olması – Eklerin de tıpkı unvanın çekirdek bölümü gibi korumadan yararlanması.

56. Anonim Ortaklığın Ticaret Unvanı – Unvanlar Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 4, N. 134, s. 82)

İki anonim ortaklığın ticaret unvanı arasındaki iltibas sorunu – Anonim ortaklığın ticaret unvanında işletme konusuna yer verilmesi zorunluluğu – “Demirdöküm” sözcüklerinin işletme konusu olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği – Ticaret unvanının çekirdek bölümü – İşletme konusunu belirten kelimelerin herkes tarafından kullanılabilmesi.

57. Ticaret Unvanının Korunması – Unvanlar Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 4, N. 153, s. 202)

İki anonim ortaklığın ticaret unvanlarının vurgulayıcı nitelikteki ekleri arasında iltibas – Tanıtma aracının haklı olarak kullanılması – İltibasın varlığının saptanmasında başvurulacak ölçütler – Daha sonra tescil edilen unvanın terkinin ya da değiştirilmesi.

58. Ticaret Unvanı Sahibinin Tekel Halinde Kullanma Hakkı – Unvanlar Arasında İltibas – Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 4, N. 139, s. 117)**

Ticaret unvanı sahibinin tekel halinde kullanma hakkı – Her iki ticaret unvanının da müseccel bulunması – Türkiye’de kurulan bir limited ortaklığın çok sayıda kelimedenden oluşan ticaret unvanının baş harflerini başka bir ortaklığın ticaret unvanının vurgulayıcı eki ile iltibas yaratmaya elverişli bir biçimde oluşturup, unvanının baş harflerinden meydana gelen kelimeyi ayrıca marka olarak kullanması – Her iki işletmenin ürünlerini içeren ambalajlar arasındaki iltibas – Haksız rekabet.

59. Ticaret Unvanı – Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 1, N. 11, s. 97)**

Bir anonim ortaklığın ticaret unvanında yer alan bazı kelimelerin başka bir ortaklığın müseccel unvanındaki kelimelerle aynı olmasının haksız rekabet oluşturup oluşturmayacağı – Gazete adı üstündeki imtiyaz hakkı – İmtiyazın devri ya da bir ortaklığa sermaye olarak konulması.

60. Ticaret Unvanı – Haksız Rekabet – Marka**(Cilt 1, Kitap 2, N. 44, s. 139)**

Bir ortaklığın müseccel markası ile diğer bir ortaklığın ticaret unvanının eki arasındaki iltibas sorunu – Bir ortaklığın ticaret unvanında yer alan vurgulayıcı kelimenin bir diğer ortaklık tarafından marka olarak tescil ettirilmesi – Haksız rekabet ve markanın terkinin davaları – Ticaret unvanının korunması – Tescil edilen bir ticaret ortaklığının üçüncü kişiler tarafından bilindiği.

61. Ticaret Unvanı – İltibas – Marka**(Cilt 1, Kitap 7, N. 47, s. 17)****(Cilt 1, Kitap 7, N. 47, s. 33)**

İki anonim ortaklığın hisselerinin ortaklar arasında karşılıklı olarak devri – Her iki gurup pay sahibinin aynı konuda faaliyet göstermesi – Ticaret unvanının değiştirilmesi – Eski unvana yeni evrakta yer verilmesinin iltibas yaratıp yaratmayacağı – Arapça yazılı garanti belgesinde hataen eski unvanın yer alması – Markalar arasında iltibas savı.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi’nin 14.3.1996 tarih ve E. 1995 /8486 k.1996/1704 sayılı kararı.

62. Ticaret Unvanları Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 3, N. 110, s. 228)

İki işletmenin ticaret unvanları arasında iltibas – İltibasın varlığının saptanmasında unvanın bir bütün olarak bıraktığı izlenimin ölçü alınması – Unvanını tam olarak kullanmayan davacının iltibas tehlikesine bizzat yol açması – Davacının iltibas iddiasını ilgili unvanın tescilinden çok uzun süre sonra ileri sürmesinin iyiniyet kuralına aykırılık oluşturması – Bir anonim ortaklığın kuruluşunda kurucu olarak katılan kişinin sözü edilen ortaklığın ticaret unvanına itiraz etmemesinin iltibas iddiasını ileri sürmekten vazgeçme anlamına gelmesi.

C) Haksız Rekabet

63. Haksız Rekabet

(Cilt 1, Kitap 10, N. 116, s. 1)

“Millî boya” sloganlı reklâmda “millî” ibaresinin belirginleştirilmesinin ve marka ile özdeşleştirilmeye çalışılmasının söz konusu olup olmadığı – Bir işletmenin kendisini rakiplerine göre üstün bir hale getirdiği savı – “Millî boya” ibaresinin TKHK. m. 16’ya aykırılık oluşturup oluşturmadığı – Ticarî reklam ve ilânlarda uyulması gereken dürüstlük ilkesi – Kullanılan “millî” ibaresinin bir tekelleşmeye yol açıp açmadığı.

64. İlaç Adları Arasında Haksız Rekabet

(Cilt 1, Kitap 1, N. 12, s. 110)

İlaç adlarındaki haksız rekabet sorunu – İlaçların olağan kullanıcılarının kim olduğu – Ambalaj ve fiyat farkının haksız rekabet iddiasına etkisi – Aktif husumet ehliyeti ve dava hakkının kötüye kullanılması – İlaç adlarının hammaddeleri ile çağrışım yapacak biçimde oluşturulması.

65. İlaç Adları Arasında Haksız Rekabet

(Cilt 1, Kitap 2, N. 28, s. 21)

İlaç adları arasındaki haksız rekabet sorunu – Haksız rekabetin varlığını belirleyecek bilirkişi kurulunun oluşumu – İlacın adı ile hammaddesi arasındaki ilişki – İlaçların olağan alıcılarının kim olduğu – Ambalaj biçimindeki ve fiyattaki farklılığın sonucu etkisi.

66. Kötüleme Yolu İle Haksız Rekabet – Tazminat Davası**(Cilt 1, Kitap 2, N. 67, s. 286)**

Kötüleme yolu ile haksız rekabet – Kötülemenin belirli bir rakibin adını açıkça anmaksızın genel ifadeler kullanılarak başkasının üretimini küçük düşürmek şeklinde gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği – Rakipler hakkında gerçeğe aykırı bilgi verilmesi – Bir sözleşmeye başkasının malını satmamak konusunda kayıt konulması – Tazminat davası.

67. Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 11, N. 130, s. 1)**

İltibas kavramı – İltibasın sadece ürünlerin markaları bakımından ortaya çıkmasının zorunlu olmaması – İltibasın belirlenmesinde kimlerin değerlendirilmesinin ölçüt olarak alınacağı – Haksız rekabetin varlığı için zarar görme tehlikesinin yeterli olması – Parazit rekabet – Ürünlere ilişkin kodlama sisteminin (= ürün kodlarının) işletmeyi ve onun ürünlerini tanıtmaya yarayan araçlar olarak haksız rekabete konu oluşturabilmesi – Bir işletmenin başkasına ait ürünün fotoğrafına kendi katalogunda yer vermesi.

68. İltibasa Dayalı Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 9, N. 98, s. 22)**

İltibas savı – Davacının kendi tanıtma aracını davalıdan önce ve haklı olarak kullanmaya başlamış olması zorunluluğu – Bir ürünün dış görünüm ya da şeklinin iltibasa yol açabilip açamayacağı – Davacının tescili ya da öncelikle kullanım olgusunu kanıtlama yükümlülüğü – Sınaî resim ve model – Endüstriyel tasarım – İltibasa yol açtığı ileri sürülen şeklin teknik bir zorunluluktan kaynaklanması ve kamuya mal olmuş bulunması – Tasarımın yenilik ögesini içermesi – Bilirkişi kurulunun oluşturulmasındaki isabetsizlik – Aleyhine tespit istenen işletmenin ürünlerinin üzerine kendi markasını koyarak haksız rekabeti baştan önlenmesi – Renk benzerliği.

69. İltibasa Dayalı Haksız Rekabet – İltibasın Koşulları**(Cilt 1, Kitap 2, N. 123, s. 1)**

İltibasa dayalı haksız rekabet iddiası – Başkasına ait tescilli bir markanın benzerinin ticaret unvanının eki olarak kullanılması – Ticaret unvanının ekine ayrıca ürünlerinin üzerinde marka olarak yer verilmesi – İltibasın koşulları – Tazminat olarak davalının haksız rekabet sonucunda elde edilebileceği menfaate hükmolunabilmesi.

70. İltibasa Dayalı Haksız Rekabet – Maddi ve Manevi Tazminat

(Cilt 1, Kitap 2, N. 59, s. 244)

Haksız rekabet – İltibas – İltibasa yol açan malları bilerek veya bilmeyerek satışa arz etmek ve kişisel ihtiyacından fazla olarak elinde bulundurmak – Manevi tazminat – Maddi tazminat olarak haksız rekabette bulunanın elde ettiği menfaatin devrini isteyebilmek.

71. İltibasa Dayalı Haksız Rekabet – İltibasın Koşulları

(Cilt 1, Kitap 2, N. 46, s. 151)

İki ürünün ambalajlarındaki renk benzerliğinin haksız rekabete yol açıp açmayacağı sorunu – İltibasın varlığının saptanmasında başvurulacak ölçüt – İltibasa yol açacağı ileri sürülen ürünün üzerinde üreticinin ticaret unvanının ve tescilli markasının duraksamaya neden olmayacak biçimde gösterilmesi – Ambalaj boyutlarının ve ürün fiyatlarının birbirinden farklılığı – Aleyhine iltibas yaratıldığı ileri sürülen markanın tanınmış olması durumunda tek başına ambalajın rengindeki benzerliğin haksız rekabetin varlığı için yeterli sayılmaması.

72. Haksız Rekabetin Varlığının Tespiti Yöntemi

(Cilt 1, Kitap 9, N. 99, s. 35)

(Cilt 1, Kitap 9, N. 99, s. 49)

(Cilt 1, Kitap 9, N. 99, s. 52)

Haksız rekabetin varlığının saptanmasında izlenecek yöntem – Serbest iktisadi rekabetin korunması amacı – Emek ilkesi – Taraflar arasında rekabet ilişkisinin bulunmasının zorunlu olmaması – TTK. m. 57, bent 10'un uygulama alanı – Sirke ve şarapların renksiz ve dönüşümsüz şişelerde satışa sunulma zorunluluğu – Atık kapların kota ve depozito uygulamasına tabi olması – Taraflar arasındaki sözleşmenin mahkemece yanlış değerlendirilmesi – Aktif husumet ehliyeti – Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 26.2.1999 tarih ve E.1999/1155 K. 1999/1574 sayılı kararı.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 9.2.1999 tarih ve E. 1998/ 9506 K. 1999/708 sayılı kararı.

73. Rekabetin Korunması ve Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 8, N. 71, s. 27)**

Bir işletmenin kendisinden mal satın almak isteyen her toptancı ile sözleşme yapmak zorunluluğunun bulunup bulunmadığı – Ürünlerin pazarlanması konusunda tek satıcılar ağı oluşturulması – Haksız rekabet ve rekabetin korunmasına ilişkin yasaya aykırılık savı – Tekel konumunda olmayan üreticinin işletmesini dilediği gibi örgütleyebilmesi.

74. Lisans Anlaşmasının Haksız Rekabet Yoluyla İhlâli – Haksız Rekabete Dayalı Tazminat Davası**(Cilt 1, Kitap 2, N. 63, s. 269)**

Türkiye'deki bir film şirketinin yabancı bir şirketle bir filmin gösterim hakkının devralınması konusunda lisans anlaşması yapması – Başka bir şirketin bu filmi video kaset haline getirmesi – Bilirkişi kurulunun varsayımsal bir zarar hesaplaması yapacağı – Yabancı filmlerin özgün adlarının Türkçe'ye değişik biçimde çevrilmesi – Haksız rekabete dayalı tazminat davalarında davacının zararını kanıtlaması zorunluluğu.

75. Haksız Rekabetin Önlenmesi**(Cilt 1, Kitap 2, N. 60, s. 251)**

Likit petrol gazı dağıtım şirketlerinin ancak kendi markalarını taşıyan ya da kendi renklerine boyanmış tüplere bandrollerini koyarak dolum yapabilmeleri kuralı ve bunun istisnası – Bir LPG şirketinin başka bir şirkete ait tüpleri doldurması – Rakipler hakkında geçerli olan iş yaşantısı koşullarına aykırı davranmak – Haksız rekabetin önlenmesi.

76. Sınaî Modelin Haksız Rekabete İlişkin Kurallar Uyarınca Korunması – Parazit Rekabet**(Cilt 1, Kitap 2, N. 50, s. 179)**

Yabancı bir şirket tarafından üretilen ve Türkiye'de sınaî model olarak tesciline olanak bulunmayan bir kozmetik şişesinin taklit edilmesi – Sınaî modelin haksız rekabete ilişkin kurallar uyarınca korunması – Korumadan yararlanabilmek için sınaî modelin aynı tür emtiada kullanılmasının zorunlu olması – Parazit rekabet.

77. Sınaî Resim ve Modellerin Haksız Rekabete İlişkin Hükümler Uyarınca Korunması – Haksız Rekabette Açılacak Davalar – Zamanaşımı

(Cilt 1, Kitap 2, N. 36, s. 84)

Yurt dışındaki bir şirketin uzun süreden beri ürettiği özgün modeli içeren bardakların Türkiye’de izinsiz olarak imal edilip, başka ülkelere satılması – Ürünün ambalajının aynen kullanılması – Sınaî resim ve modellerin haksız rekabete ilişkin hükümler uyarınca korunması – Haksız rekabet durumunda açılacak davalar ve davacının bu tür bir davada dayanabileceği kanıtlar – Haksız rekabetin devamı halinde zamanaşımı sorunu – Yabancı şirketin Türkiye’de dava açma hakkı ve uygulanacak hukuk.

78. İhtira Beratına Aykırılıkta Başvurulacak Hukuksal Yollar

(Cilt 1, Kitap 3, N. 73, s. 14)

İhtira beratına konu oluşturan bir elektrik fişinin aynen taklit edilmesi – Berat sahibinin üçüncü kişilere ihtiradan yararlanmalarına engel olma hakkı – İhtira beratına aykırılık durumunda başvurulabilecek hukuksal yollar.

79. Haksız Rekabette Müşteri Çevresinin Belirlenmesi – İhtira Beratının İptali

(Cilt 1, Kitap 7, N. 46, s. 1)

(Cilt 1, Kitap 7, N. 46, s. 14)

Haksız rekabet davalarında inceleme yapacak bilirkişi kurulunun oluşumu – İltibasa muhatap olacak müşteri çevresini kim olduğunun belirlenmesi – Ürünler arasındaki benzerliğin teknik bir zorunluluktan kaynaklanması – İhtira beratının iptali.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 14.02.1995 tarih ve E. 1994/6346 K. 1995/1201 sayılı kararı.

80. Haksız Rekabette Zamanaşımı

(Cilt 1, Kitap 5, N. 7, s. 44)

Dava zamanaşımı – Haksız rekabet eyleminin devam etmesi durumunda zamanaşımının işlemeye başlayıp başlamayacağı – Dava hakkının kötüye kullanılması – Yaptırılan tespit ile davanın açıldığı tarih arasında uzun bir zaman geçmesi.

D) Ticari Defterler**81. Ticari Defterlerin Özel Delil Olma Koşulu – Ticari Satımlarda Ayıp Bildirim Süreleri****(Cilt 1, Kitap 2, N. 47, s. 157)**

Ayıplı mal teslimi ile semenin indirilmesi ve tazminat isteme – Tacirler arasındaki uyumsuzluklarda ticari defterlerin özel delil olma koşuluyla ticari satımlara ayıp bildirim süreleri – Ayıba karşı tekeffül hükümlerine dayanmak hakkından örtülü bir biçimde vazgeçme.

82. Sözleşmenin Emredici Hükümlere Aykırı Olması – Ticari Defterlerin Sahibi Lehine Delil Olması**(Cilt 1, Kitap 3, N. 86, s. 92)**

Sözleşmenin içerdiği koşullardan birinin BK m. 20'ye aykırılığı iddiası – Butlan iddiasını çok sonra ileri sürmenin iyiniyet ile bağdaşmaması – Gabinin koşulları – Kapanış olayları yaptırılmayan ticari defterlerin usulüne uygun olarak tutulmuş sayılamaması ve sahibi lehine delil oluşturamaması.

E) Tacir Yardımcıları**83. Ticari Mümessil – Vekâletnamenin Yorumlanması****(Cilt 1, Kitap 2, N. 48, s. 164)**

Yabancı bir şirketin Türkiye'de kurulu bulunan bir anonim ortaklıkta sahibi olduğu payların vekili aracılığı ile üçüncü kişilere satılması – Bu satışın iptali amacı ile açılan davada anonim ortaklık tüzel kişisine husumet yöneltmenin mümkün olup olmadığı – Geniş kapsamlı yetkileri içeren vekâletnamenin yorumlanması – Azil olgusunun vekile bildirilmesi zorunluluğu – Ticari mümessil sıfatı – Bir dava sonucunda verilen ilâmın davada taraf olmayan kişiler yönünden etkisi.

84. Özel Yetkili Vekil**(Cilt 1, Kitap 2, N. 39, s. 104)**

Bankaya verilen taahhütnamenin vekil sıfatı ile imzalanması – Özel yetkiye sahip bulunmayan vekile karşı bankaca açılan davada husumet ehliyeti sorunu – Vekile gönderilen ihtarnameye itiraz edilmemiş olmasının kişisel olarak vekili borç altına sokmaya yeterli bulunmaması – Iskonto işlemi – Ticari senetlerin bankaya açılacak bir kredinin güvencesi olarak verilmesi.

IV. ORTAKLIKLAR HUKUKU

A) Adi Ortaklık

85. Adi Ortaklığın Aktif Husumet Ehliyeti

(Cilt 1, Kitap 1, N. 15, s. 143)

Ortakları yabancı olan bir adi ortaklığın Türkiye’de aktif husumet ehliyeti – Banka hesabına para yatıran bir kişinin temsilci sıfatı – Yetkili olmayan organ üyesi hakkında yetkisiz temsile ilişkin kuralların uygulanması – Haksız eylemde zamanaşımı süresi.

86. Adi Ortaklık – Kurulması – Son Bulması – Tasfiyesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 88, s. 107)

Adi ortaklık – Kuruluşunun herhangi bir şekil koşuluna bağlı olmaması – Sözleşmede yer alan “işyerinden ayrılmak isteyen tarafın o tarihteki rayiç bedel üzerinden payını alarak ortaklıktan çıkabileceği” yolundaki kaydın yorumlanması – Adi ortaklığın bir ortağın feshi bildirmesi nedeni ile son bulmasının koşulları – Haklı nedenle feshe ancak mahkemece karar verilebilmesi – Adi ortaklığın tasfiyesinde özel bir düzenleme getirilmedikçe eşit paylaşma ilkesi – Hava parası.

B) Ticaret Ortaklıkları

1) Genel Hükümler

87. Çifte Ortaklık İlişkisi – Temel Şirket/Organ Şirket Ayrımı

(Cilt 1, Kitap 9, N. 101, s. 73)

Temel şirket / organ şirket ayrımı – Bir hususun her iki şirkete ilişkin sözleşmede farklı düzenlenmesi durumunda hangi hükmün öncelikle uygulanacağı – Ortaklardan birinin finansman sağlama yükümlülüğünü yerine getirmemesi – Diğer tarafın temel şirket ilişkisine haklı nedenle son verilebilmesi – Hisseleri devralabilecek kişilerin sınırlandırılmış olması – Hisse satın alma zorunluluğu.

88. Birleşme

(Cilt 1, Kitap 11, N. 133, s. 84)

Birleşmenin tanımı ve türleri – TTK’da birleşme işlemlerinin ve aşamalarının gösterilmemiş olması – Devralma sureti ile birleşmede izlenmesi gereken yollar – Somut olayda birleşmenin hukuka uygun bir biçimde gerçekleşip gerçekleşmediğinin incelenmesi.

2) Anonim Ortaklıklar**a) Genel Olarak****89. Anonim Ortaklık****(Cilt 1, Kitap 10, N. 117, s. 25)**

Bir anonim ortaklığın usulüne uygun olarak kurulup kurulmadığının ve faaliyette bulunup bulunmadığının nasıl tespit edileceği – Anonim ortaklık hisse senetlerinin bir ihtiyatı tedbir kararı ile yurtdışına çıkarılmasının mülkiyet hakkını kısıtlaması – TTK. m. 324 uygulaması – Teşvik belgesinde yer alan kayıtlar ve bunlara aykırı davranmanın sonuçları – Bir anonim ortaklığın vakıf kurabilip kuramayacağı.

90. Esas Sözleşme Değişikliği – TTK m. 388 Hükmünün Niteliği**(Cilt 1, Kitap 1, N. 6.1, s. 40)****(Cilt 1, Kitap 1, N. 6.2, s. 50)****(Cilt 1, Kitap 1, N. 6.3, s. 55)**

Anonim ortaklığın anasözleşmesinde sözleşme değişikliklerinin pay sahiplerinin yüzde doksanbeşinin olumlu oyları ile gerçekleştirilebileceği yolundaki hükmün anlamı – Ağırlaştırılmış karar yeter sayılarının pay sahipleri lehine kazanılmış hak oluşması – TTK m.388’de yapılan değişikliklerin emredici nitelik taşıyıp taşımadığı – İşlemlerin olanaklar oranında ayakta tutulması ilkesi.

Aynı Konudaki Ek Hukuki Mütalaa.

Aynı konuda karar düzeltmesi aşamasında Yargıtay’a sunulan hukuki mütalaa.

91. Anonim Ortaklıkta Anasözleşme Değişikliği**(Cilt 1, Kitap 5, N. 20, s. 141)**

Belirli bir grup payın ilgili pay sahiplerinin onayı bulunmaksızın itfa edilmesi – Payların devrinin sonradan güçleştirilmesi – TTK.m.388’de yapılan değişiklikten sonra BanK. m. 20, f.1’in uygulanabilirliği – Genel kurulda oy toplayıcılarının toplantı başkanı tarafından seçilmesi – Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayıları – Anonim ortaklığın temsil ve ilzamu – Ayrıcalıkların ilgili pay sahiplerinin onayı bulunmaksızın kaldırılması.

b) Esas Sermaye

92. Esas Sermaye Artırımı – Hakkın Kötüye Kullanılması

(Cilt 1, Kitap 3, N. 84, s. 76)

Anonim ortaklıkta esas sermaye artırımı – Ortaklığın mali durumunun esas sermayenin artırılmasını zorunlu kılması – Davacılara çağrı yapılmaksızın gerçekleştirilen genel kurul toplantısında alınan esas sermaye artırımı kararlarının davacıların pay sahipliği sıfatlarının kesinleşmesinden sonra hükümsüzlüğünün ileri sürülebilip sürülemeyeceği sorunu – Genel kurul kararının iptaline ilişkin hükmün geriye etkili olması kuralı – Esas sözleşme değişikliğine ilişkin butlanın hangi süre içinde ileri sürülebileceği – Hakkın kötüye kullanılması.

93. Aynın Sermaye Olarak Konulması – Sermaye Artırımının Butlanı

(Cilt 1, Kitap 2, N. 32, s. 53)

Daha önce bir arsa karşılığı inşaat yapım sözleşmesine konu oluşturan taşınmazın müteahhit ile uyumsuzluk çıkması üzerine başka bir anonim ortaklığa aynı sermaye olarak konulması – Sermaye artırımında ayın koymayı taahhüt eden bir pay sahibinin aynın mülkiyetini şirkete en erken ne zaman devredebileceği – Borcun muacceliyetten önce ifası – Sermaye artırımının butlanının kimler tarafından dava edilebileceği – Mal kaçırma ve muvazaa iddiasının değerlendirilmesi.

94. Bir Taşınmazın Anonim Ortaklığa Aynı Sermaye Olarak Konulması

(Cilt 1, Kitap 9, N. 103, s. 101)

Bir taşınmazın anonim ortaklığa aynı sermaye olarak konulması – Pay sahibinin aynı sermaye taahhüdünün hukuki niteliğe ilişkin görüşler – Sermaye olarak konan taşınmazın mülkiyetinin tapuda halen pay sahibinin üzerinde görünmesi – Taahhütte bulunan pay sahibinin hisselerini devrettikten sonra taşınmazı üçüncü bir kişiye satabilip satamayacağı – Ortaklığın tasfiye halinde bulunmasının eski pay sahiplerinin ferağ yükümlülüğünü ortadan kaldırıp kaldırmayacağı – Taşınmaz mülkiyetinin tapu kaydına güvenilerek kazanılması.

95. Yabancı Sermaye**(Cilt 1, Kitap 8, N. 90, s. 189)****(Cilt 1, Kitap 8, N. 90, s. 203)****(Cilt 1, Kitap 8, N. 90, s. 210)**

Payların geri alımına ilişkin sözleşme – Yabancı sermaye mevzuatının getiriliş amacı – Türkiye’de yatırım yapan bir yabancıya sahibi bulunduğu hisse senetlerini serbestçe devredebilir devredemeyeceği – Payların geri alımına ilişkin sözleşmenin yabancı sermaye dairesi başkanlığınca onaylanmasının gerekli gerekmediği – Devir bedelinin denetlenmesinin amacı – Sözleşmenin geçersizliği mi devir bedelinin yurt dışına transfer edilememesi mi? – Transfer edilemeyen devir bedelinin yabancı tarafından Türkiye’de talep olunabilir olunamayacağı – Yabancıya verilen kâr dağıtım garantisi.

Beyoğlu Asliye 1. Ticaret Mahkemesinin 16.9.1997 tarih ve E. 1997/38, K. 1997/307 sayılı kararı.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 24.04.1998 tarih ve E. 1997 / 10371, K. 1998/ 2668 sayılı kararı.

96. Yabancı Sermaye**(Cilt 1, Kitap 9, N. 115, s. 219)**

Payların geri alımına ilişkin sözleşme – Yabancı sermaye mevzuatının getiriliş amacı – Türkiye’de yatırım yapan bir yabancıya sahibi bulunduğu hisse senetlerini serbestçe devredebilir devredemeyeceği – Payların geri alımına ilişkin sözleşmenin Yabancı Sermaye Dairesi Başkanlığınca onaylanmasının gerekli gerekmediği – Devir bedelinin denetlenmesinin amacı – Sözleşmenin geçersizliği mi devir bedelinin yurt dışına transfer edilememesi mi? – Transfer edilemeyen devir bedelinin yabancı tarafından Türkiye’de talep olunabilir olunamayacağı – Yabancıya verilen kâr dağıtım garantisi.

97. Esas Sermaye Artırımı – Yeni Pay Alma Hakkı – İştirak Taahhütnamesinin Geçersizliği – Eşit İşlem İlkesi**(Cilt 1, Kitap 3, N. 79, s. 44)**

Anonim ortaklıkta esas sermaye artırımı – Genel kurulda tüm ortakların yeni pay alma haklarını kullanacaklarını bildirmeleri – Yönetim kurulunun pay sahiplerini iştirak taahhütnamesi imzalamaya çağırması – Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayıları – Üyelerden birinin kararı sonradan imzalamasının geçerli olup olmadığı sorunu – Yeni pay alma hakkının kullanılmasına ilişkin ilânın yapılmamasının iştirak taahhütnamelelerinin geçerliliğini

etkilememesi – İştirak taahhütnamesini en geç hangi tarihe kadar imzalayabileceğini öğrenemeyen pay sahibinin hukuki durumu – Eşit işlem ilkesi – Esas sermaye artırım işlemlerinin en geç hangi tarihe kadar tamamlanması gerektiğini göstermeyen iştirak taahhütnamesinin geçersizliği.

98. Esas Sermaye Artırımı – Yeniden Değerleme Fonu

(Cilt 1, Kitap 3, N. 112, s. 240)

Anonim ortaklıkta esas sermaye artırımı – Artırıma ilişkin genel kurul kararında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Komiserinin imzasının bulunmaması – Genel kurulda anasözleşmenin değiştirilmesine izin verilen maddeleri ile çelişen karar alınması – Kararın kendi içinde çelişkili olması durumunda artırımın mahkemece onanmaması – Ortaklığın yeniden değerlendirme fonunun artırılması istenen tutarda olmadığına anlaşılması.

99. Esas Sermaye Artırımı – İmtiyazlı Pay Yaratmak – Grup Ayrıcalığı

(Cilt 1, Kitap 4, N. 125, s. 18)

Anonim ortaklıkta belirli bir grup paya esas sermaye artırımına ilişkin kararlarda veto hakkının tanınması – Ayrıcalıkların ancak anasözleşme ile yaratılabilmesi – Payscaleleri arasında imzalanan oy anlaşmalarının geçerliliği sorunu – Yönetim kuruluna aday gösterme biçiminde beliren grup ayrıcalığı – Ayrıcalıklı pay sahiplerinin esas sermaye artırım kararının infazını önleyebilmeleri – İştirak taahhütnamesinin vekil aracılığı ile imzalanabilip imzalanamayacağı – Pay bedelinin taahhütte bulunan dışındaki bir üçüncü kişi tarafından ödenmesi – Bir anonim ortaklığın kuruluş ve işleyişi ile ilgili olarak yapılan adi ortaklık sözleşmesi.

100. Esas Sermaye Artırımı – Butlanı

(Cilt 1, Kitap 4, N. 142, s. 137)

Anonim ortaklıkta esas sermaye artırımı – Artırılan tutarın tümünün taahhüt edildiğinin ve dörtte birinin ödendiğinin açıklanmasına karşın beş yıl sonra yeni iştirak taahhütnameleleri imzalatmak sureti ile yeni ortak alınmaya devam olunması – Esas sermayenin artırılan bir bölümünün “satışa hazır vaziyette bekletilmesi” – Sermaye artırımının butlanı.

101. Esas Sermaye Artırımı – Yetersayı – Artırım Kararının İptali – Rüçhan Hakkı**(Cilt 1, Kitap 5, N. 21, s. 146)**

Artırım kararının tabi olduğu yetersayı – Anasözleşmede TTK m.388'e yapılan yollamanın anlamı – TTK m. 388'deki değişikliğin emredici nitelik taşıyıp taşımadığı – Genel kurulda tek başına muhalif oy kullanmış olmanın iptal davası açmaya yeterli olmaması – Payların devrinin sonradan güçleştirilmesi – Anonim ortaklığın belirli bir pay sahibine ait rüçhan hakkı bedelini kendi kaynaklarından karşılayacağını ön gören taahhütnamenin geçersizliği.

102. Sermayenin Tamamlanması**(Cilt 1, Kitap 10, N. 118, s. 40)**

Anonim ortaklığın borca batık olması – Sermayenin tamamlanması konusunda başvurulacak yollar – Sermayenin yüzde ikisini temsil eden azınlığın tamamlamaya muhalif kalma olasılığı – Muhalif kalabilecek pay sahiplerinin iptal davası açmalarının önlenmesi.

c) Yönetim Kurulu**103. Anonim Şirketin Temsili – Kambiyo Senetlerinde “İmzaların İstiklâli” İlkesi****(Cilt 1, Kitap 1, N. 2, s. 10)**

Anonim ortaklığı temsil ve ilzamu – İmza sirkülerindeki yetki kısıtlamaları – Bu tür kısıtlamaların iyiniyetli üçüncü kişilere ileri sürülememesi – Kambiyo senetlerinde “imzaların istiklâli” ilkesi.

104. Anonim Ortaklığın Temsili – Birlikte İmza İlkesi – Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması**(Cilt 1, Kitap 5, N. 10, s. 69)**

Birlikte imza ilkesi – Temsil yetkisinin sınırlandırılması – Sınırlandırmaların geçerli olabilmesi için tescil ve ilân zorunluluğu – Müspet vukuf – Herhangi bir borç ilişkisine dayanmayan bononun lehdarı tarafından üçüncü kişilere ciro edilmemesi – Hizmet nedeni ile görevi kötüye kullanma savı.

105. Anonim Ortaklığın Temsili – Temsil Yetkisinin Murahhaslara Devri – Anonim Ortaklığa Ticari Mümessil Atanabilip Atanamayacağı

(Cilt 1, Kitap 7, N. 51, s. 76)

Temsil görevinin yönetim kuruluna ait olması – Yönetim kurulu üyeleri ile ortaklık arasındaki hukuki ilişki – Görevin şahsen yerine getirilmesi zorunluluğu – Temsil yetkisinin murahhaslara devri – Anonim ortaklığa ticari mümessil atanabilip atanamayacağı.

106. Yönetim Kurulunun Toplanması – Aldığı Karardan Dönmesi – Pay Senetlerinin Devrinde Öncelikle Alım Hakkı

(Cilt 1, Kitap 3, N. 122, s. 294)

Anonim ortaklık yönetim kurulu toplantısı – Hisse senedi devrini onaylayan bazı yönetim kurulu üyelerinin sonradan muhalefet şerhi koydukları iddiası – Hisse senetlerinin devrinde öncelikle alım hakkı – Yönetim kurulunun daha önce aldığı bir karardan dönmesi.

107. Toplantı Yetersayısı

(Cilt 1, Kitap 2, N. 29, s. 31)

Banka anonim ortaklığında yönetim kurulu – Yönetim kurulu toplantı yetersayısı ile ilgili anasözleşme hükmünün yorumlanması – İcra komitesinin Türk Ticaret Kanunu, Bankalar Kanunu ve anasözleşme karşısındaki durumu, özellikle yetkileri – Temsil yetkisinin murahhaslardan oluşan bir kurula bırakılması – Yönetim kurulunun murahhaslara devredemeyeceği yetkileri ve gözetim yükümlülüğü.

108. Yönetim Kuruluna Üye Gösterme Ayrıcalığı

(Cilt 1, Kitap 4, N. 127, s. 34)

Anonim ortaklıklarda belirli bir pay grubuna tanınan yönetim kuruluna aday gösterme ayrıcalığı – Genel kurula bir yönetim kurulu üyesini (A) grubu pay sahipleri ya da onların göstereceği bir aday arasından seçme zorunluluğu yükleyen anasözleşme hükmünün yorumlanması – Genel kurulun takdir yetkisi – Yönetim kuruluna seçilip görevi kabul eden bir kişinin daha sonra seçim kararı aleyhine iptal davası açması – Yönetim kuruluna ilişkin seçimin gizli oyla yapılması – Yönetim kurulu üyesi ile ortaklık tüzel kişisi arasındaki hukuki ilişki ve bunun doğumu – Ayrıcalıklı pay sahipleri özel toplantısının hangi durumlarda yapılması gerektiği.

109. Yönetim Kurulunun Oluşturulmasına İlişkin Ayrıcalık**(Cilt 1, Kitap 9, N. 105, s. 121)**

Yönetim kuruluna aday gösterme şeklindeki grup ayrıcalığı – Kendisine yönetim kuruluna üç aday gösterme hakkı tanınan bir grup payın daha sonra üçe ayrılması ve oluşturulan her yeni gruba bir aday gösterme hakkının tanınması – Anasözleşme değişikliği sureti ile yönetim kurulu üye sayısının artırılması – Gösterebileceği aday sayısı oransal olarak artan bazı grupların bundan böyle yönetim kurulunun toplanmasını engellemek olanaklarının kalkması – Ayrıcalık hakkının içeriği – Ayrıcalıklı pay sahiplerinin haklarını ihlal etmeyen anasözleşme değişikliğini onaylamalarının gerekmemesi – Müktesep hak kavramı ve uygulaması.

110. Yönetim Kurulu Üyelerinin Seçimi ve Görev Süresi – Yeni Seçim Yapılmaya Kadar Ortaklığın Organsız Kalıp Kalmayacağı**(Cilt 1, Kitap 3, N. 92, s. 132)**

Anonim ortaklıkta yönetim kurulu üyeliği sıfatı – Seçim ve görev süresi – Üyelik sıfatının kendiliğinden düştüğü durumlar – Tüm üyelerin görev sürelerinin dolması halinde yeni seçim gerçekleşinceye kadar ortaklığın organsız kalıp kalmayacağı sorunu – Süreleri sona eren yönetim kurulu üyelerinin ortaklık tesislerine ilişkin bir hasılat kirası sözleşmesi yapmaları – Somut olayda sözleşmenin diğer tarafının iyi niyetli olmaması – Yokluğun tüm ilgililer tarafından ileri sürülebilmesi – Ortaklığın ehliyetinin işletme konusu ile sınırlı bulunması – Kiralayanın işletmeyi çalıştırmaması durumunda sözleşmenin iflas idaresi tarafından feshi.

111. Yönetim Kurulu Üyelerinin Pay Senedi Tevdi Yükümlülüğü – Nama Yazılı Pay Senetlerinin Devri – Pay Defterinin Hukuki Niteliği**(Cilt 1, Kitap 4, N. 137, s. 101)**

Anonim ortaklıkta yönetim kurulu üyeliği sıfatı – Yönetim kurulu üyelerinin pay senedi tevdi yükümlülüğü – Tevdi yükümlülüğün üyelik sıfatının kazanılması ile ilgili olmaması – Tevdi yükümlülüğü yerine getirilmeden ticaret sicili memurunun ilgili yönetim kurulu üyesini tescilden kaçınabilip kaçınamayacağı – Tevdi yükümlülüğünün yerine getirilmemesinin sadece sorumluluk davası açılabilmesine neden olabilmesi – Nama yazılı hisse senetlerinin devri – Pay defterindeki kaydın mülkiyete karine oluşturabilmesi.

112. Konkordato İsteğinde Yönetim Kurulunun Yetkisi – Murahhasların Yetkisi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 115, s. 256)

Anonim ortaklığın konkordato önerebilmesi için bir yönetim kurulu kararının bulunmasının zorunlu olup olmadığı sorunu – Murahhasların yetkisi – Anonim ortaklıktan bizzat alacaklı olan bir diğer ortaklığın temsilcisinin yönetim kurulundaki konkordatoya ilişkin görüşmede oy kullanabilip kullanamayacağı.

113. Yönetim Kurulu Üyesinin Sorumluluğu

(Cilt 1 Kitap 6, N. 35, s. 1)

(Cilt 1 Kitap 6, N. 35, s. 11)

Ortaklık adına açılacak sorumluluk davası için genel kurul kararının varlığının zorunlu olması – Bir üye hakkında genel kurul kararı olmaksızın savcılığa suç duyurusunda bulunulup bulunulamayacağı sorunu – Hukuk ve ceza davaları arasındaki ilişki – Üyelerin birlikte sorumluluğu.

Ek: İstanbul 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 10.2.1994 tarih ve E.1991/1238, K.1994/20 sayılı kararı.

114. Yönetim Kurulu Üyesinin Sorumluluğu – Anonim Ortaklığın Yönetim ve Temsilinin İhtiyati Tedbir Kararı İle Bir Yediadile Bırakılması

(Cilt 1, Kitap 5, N. 11, s. 79)

Yönetim kurulu üyesinin görevini kötüye kullanarak ortaklık tüzel kişisi ile pay sahiplerini zarara uğratması – Doğrudan ve dolayısı ile zararlara dayalı sorumluluk davası – Anonim ortaklığın yönetim ve temsilinin ihtiyati tedbir kararı ile bir yediadile bırakılması – Sözleşmesel rekabet yasağına aykırılık – Yönetim kurulu üyelerinin vergisel sorumluluğu – Yabancı bir ülkede kurulan anonim ortaklığın fiili yönetim merkezinin Türkiye olmasının sonuçları.

115. Yönetim Kurulu Üyesinin Sorumluluğu – İbra

(Cilt 1, Kitap 1, N. 13, s. 125)

Anonim ortaklıkta yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu – Pay sahibi ya da alacaklı sıfatı ile açılan sorumluluk davaları – Doğrudan ya da dolaylı zarar kavramları – İbranın sorumluluk davalarına etkisi – Sorumluluk davalarında ortaklığın temsili – Sorumluluğun yaptırım ve bunun kapsamı.

116. Yönetim Kurulu Üyelerinin Görüşmelere Katılma Yasağı**(Cilt 1, Kitap 7, N. 50, s. 65)**

Yönetim kuruluna aday gösterme olanağı veren grup ayrıcalığı – Tüzel kişilerin yönetim kurulundaki temsilcileri – Birden fazla temsilci – Yönetim kurulu üyesi ile anonim ortaklık arasındaki hukuki ilişki – Görüşmelere katılma yasağının kapsamı ve uygulama alanı – Bağlılık yükümlülüğü.

117. Üyelerin Görevden Ayrılması – Yönetim Kurulunun Boşalan Üyelik Mevkiini Bizzat Doldurması**(Cilt 1, Kitap 8, N. 73, s. 48)****(Cilt 1, Kitap 8, N. 73, s. 57)**

Yönetim kurulu üyelerinden birinin görevden ayrılması – Yönetim kurulunun boşalan üyelik mevkiini bizzat doldurması – Seçim yetkisi kullanılırken uyulacak toplantı ve karar yetersayıları – Yoklukta malul bir kararın ticaret siciline tescili – Terkin istemi – Pay sahiplerinin ilgili sayılıp sayılmayacakları.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 16.10.1997 tarih ve E. 1997/4411 K. 1997/7049 sayılı kararı.

118. Yönetim Kurulu Üyelerinin Rekabet Yasağı**(Cilt 1, Kitap 7, N. 48, s. 36)**

Anonim ortaklık yönetim kurulu üyelerinin rekabet yasağı – Rekabet yasağının murahhas konumundaki genel müdüre uygulanması – Aynı konuda yeni bir ortaklık kurulması – Kötüleme yolu ile haksız rekabet – Ortaklıkla rekabete izin veren genel kurul kararının sonradan iptali – Zamanaşımı.

119. Haksız Rekabet - Rekabet Yasağı**(Cilt 1, Kitap 11, N. 131, s. 21)**

TTK. m. 547'nin limited ortaklık müdürlerinin aynı konuda faaliyet gösteren bir anonim ortaklıkta kurucu ve yönetim kurulu üyesi olmalarını yasaklayıp yasaklamadığı – Bir limited ortaklık müdürünün görevinin devamı sırasında bir anonim ortaklığı kurmaya başlamasının haksız rekabet olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği – Kuruluş halindeki bir anonim ortaklık adına ve hesabına işlem yapanların hukukî durumu ve işlemlerin kuruluştan sonraki akıbeti – TTK. m. 547'ye aykırılık nedeni ile açılacak davalarda zamanaşımı – Yeni şirket kurmaya örtülü muvafakat – Müdür aleyhine ortaklıkça dava açılabilmesinin koşulları – Tazminat isteminin fiilen belirli bir tutarla sınırlandırılmış olması – Anonim ortaklık yönetim kurulu üyelerinin

şirketin haksız rekabet oluşturan bir eylemi nedeni ile kişisel olarak sorumlu tutulabilip tutulamayacakları – Sözleşmesel rekabet yasağı.

d) Genel Kurul

120. Genel Kurul Kararların İptali – Yönetim Kurulu Üyelerinin Azli – Pay Sahipliğinin Tespiti – Hazirun Cetveli

(Cilt 1, Kitap 2, N. 51, s. 186)

Anonim ortaklık genel kurul kararlarının iptali – Azınlığın genel kurulun olağanüstü toplantıya çağırılması amacı ile yönetim kurulunu atlayarak doğrudan doğruya denetçiye başvurması – Hisse senetlerinin yediemin olarak bir yönetim kurulu üyesine verilmesi – Yönetim kurulu üyesinin anlaşmaya aykırı olarak emanetinde bulunan hisse senetlerinden kaynaklanan oy hakkını genel kurulda kullanması ve kullanılan oyların kararı etkilemesi – Yönetim kurulu üyelerinin azlinda gündeme bağlılık ilkesi – Azınlığın genel kurul toplantı gündemine madde eklettirme hakkı – Yönetim kurulu üyelerinin birbirlerinin tayin ve azlinda oy kullanabilmeleri – Davacıların şirketteki gerçek hisselerinin hazirun cetvelleri ve benzeri belgelerden saptanması – Haksız kullanılan oyların kararı etkilemesi durumunda iptal yaptırımını.

121. Genel Kurul Kararının İptali – Gündeme Bağlılık İlkesi – Oydan Yoksunluk – Sorumluluk Davası – Kâr Dağıtımını

(Cilt 1, Kitap 5, N. 13, s. 100)

Pay sahibinin çağrıdaki aksaklığa karşın toplantıya katılması – Pay sahibinin gündeme yönetim kurulu üyeleri aleyhine sorumluluk davası açılması konusunda bir madde eklenmesini istemesi – Gündeme bağlılık ilkesinin istisnaları – İbra kararı vermenin zorunlu olmaması – Oydan yoksunluk – Pay sahibinin genel kurul toplantısına hiç alınmaması – Gündemde kâr dağıtım maddesinin yer almasına karşın ortada dağıtılabilecek bir kârın bulunmaması.

122. Genel Kurul Kararının İptali

(Cilt 1, Kitap 10, N. 120, s. 75)

İmtiyazlı paylar – İmtiyazlı pay sahipleri kurulunun onama kararı bulunmamasına karşın her nasılsa tescil edilen bir genel kurul kararının akıbeti – Genel kurul çağrısının pay sahibinin hangi adresine yapılacağı – Pay sahibinin yapılacak toplantıdan haberdar olmasının çağrıdaki aksaklığı giderip gidermeyeceği – Yönetim kurulu üyelerinin kendi ibralarında oy kullanmalarının hukukî sonucu – Yönetim kurulu üyelerinin TTK. m. 334 ve 335 oylamalarına katılmaları.

123. Genel Kurul Kararının İptali – İptal Edilebilirlik/Yokluk**(Cilt 1, Kitap 5, N. 12, s. 95)**

Genel kurul toplantısına hiç çağrılmayan bir pay sahibinin kararların iptalini hangi koşullarda isteyebileceği – Toplantıya çağrılmama olgusunun oy hakkı dışındaki yönetim haklarına etkisi – İptal edilebilirlik / yokluk tartışması.

124. Yönetim ve Genel Kurul Kararlarının Yokluğu**(Cilt 1, Kitap 10, N. 119, s. 49)**

Yönetim kuruluna seçilen kişilerin hiçbir zaman pay sahibi sıfatını kazanmamış olmalarının sonucu – Yönetim kurulu toplantı ve karar yetersayıları – İskat prosedürü – İskata genel kurulda karar verilmesi – Şirket yönetiminin yediadile tevdi.

125. Genel Kurul Kararının İptali – Genel Kurula Çağrı**(Cilt 1, Kitap 8, N. 75, s. 69)**

Genel kurul kararı aleyhine iptal davası açabilmenin koşulları – Toplantıya kendi isteğiyle katılmayan pay sahibinin iptal davası açamaması – Genel kurula çağrı prosedürü – Anonim ortaklığın gerçek bir finansman gereksiniminin bulunması – Hakkın kötüye kullanıldığı savı.

126. Genel Kurul Kararının İptali – Yokluğun Tespiti – Pay Sahipliği Sıfatının İspatı – Pay Defterinin Hukuki Niteliği**(Cilt 1, Kitap 1, N. 19, s. 197)**

Anonim ortaklık genel kurul kararı aleyhine iptal ve yokluğun tespiti davası açılmasında husumet ehliyeti – Yönetim kurulunun genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin bir kararının bulunmaması – Pay sahipliği sıfatının kanıtlanması – Pay defterine yapılan kayıtların hukuki niteliği – İmza sirküleri hazırlanması amacı ile yan yana üç imza atılarak verilen boş bir kâğıdın sonradan vekâletname olarak doldurulması.

127. Genel Kurul Kararının İcrasının Durdurulması**(Cilt 1, Kitap 7, N. 53, s. 97)**

Genel kurul kararının icrasının TTK. m. 382 veya HUMK. m. 101 uyarınca durdurulması – Genel kurul kararının ne zaman icra edilmiş sayılacağı – İcrası tamamlanmış bir genel kurul kararı hakkında ihtiyati tedbir verilebilip verilemeyeceği – Tescile itiraz etmeyen davacının genel kurul kararının

icrasının durdurulmasını mahkemeden istemesi – Mahkemenin yönetim kurulu üyelerini dinlemesi.

128. Esas Sermaye Artırımına İlişkin Genel Kurul Kararının İptali – Pay Sahiplerinin Eşitliği – Rüçhan Hakkı

(Cilt 1, Kitap 2, N. 42, s. 126)

Anonim ortaklık genel kurulunun sermaye artırımına ilişkin kararının iptali – Özellikle dağıtılmamış önceki yıl karlarından oluşan yedek akçelerin esas sermayeye dönüştürülmeksizin ve yeniden değerlendirme fonu sermayeye eklenmeksizin efektif artırıma gidilmesi – Esas sermaye artırımının somut bir pay sahibini zarara uğratmak amacı ile gerçekleştirilmesi – Anonim ortaklığın gerçek bir finansman gereksiniminin bulunmaması – Hakların sakınımlar olarak kullanılması ve pay sahiplerinin eşitliği ilkeleri – Rüçhan hakkının devrinin fiilen olanaksız bulunmasının artırım kararına etkisi.

129. Genel Kurul Kararının İptali – Bilânço

(Cilt 1, Kitap 3, N. 116, s. 259)

Anonim ortaklıkta bilânçonun açıklık ilkesine uygun olarak düzenlenmesi ve gerçeği yansıtmaması – Bilânço kalemlerinde genel anlatımlara yer verilmekle yetinilmesi – Genel kurul kararının iptali – Genel kurul toplantısında bazı pay sahiplerinin oy tutarlarının fazla gösterilmesi – Geçerli bir vekâletname bulunmamasına rağmen kullanılan oylar – Yönetim kurulu üyelerinin pay sahiplerini temsilen oy kullanmaları – Ortaklığın düşük kâr elde etmesi – Yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu – Esas sermayenin tamamen taahhüt edilmemesine rağmen ödenmiş gibi gösterilmesi – Esas sermaye artırımının butlanı – Pay sahiplerinin ortaklık malvarlığı üzerindeki ekonomik mülkiyetleri.

130. Denetçilerin Genel Kurul Kararlarının İptalini Dava Etmeleri – Önalım Hakkı – Bu Hakka Aykırılığın Sonuçları

(Cilt 1, Kitap 6, N. 36, s. 14)

Denetçilerin hangi koşulda genel kurul kararlarının iptalini dava edebilecekleri – Mevcut payların devrinde bir gruba tanınan önalım hakkı – Önalım hakkına aykırılığın sonuçları – İptal davası ile birlikte pay defterinin düzeltilmesinin istenmesi.

131. İptal Davası**(Cilt 1, Kitap 6, N. 37, s. 24)**

Bir kararın kısmen iptalinin olanaklı bulunup bulunmadığı sorunu – İptal davasına bakan mahkemenin vereceği hükmün içeriği ve sonucu.

132. İptal ve Butlanın Tespiti Davası**(Cilt 1, Kitap 6, N. 38, s. 30)**

Anasözleşme değişikliği – Müktesep hakka aykırılık iddiası – Azınlığın ortaklık tüzel kişininin yaşamını tehlikeye düşürecek biçimde kendi bencil çıkarlarına gözetmesi – İşletmenin çıkarlarına öncelik verilmesi ilkesi – Davanın hakkının kötüye kullanılması.

e) Pay (Hisse) Senetleri**133. Hisse Senetlerinin Şekli – Hamiline Yazılı Pay Senetleri İçin Tutulan Pay Defterinin İşlevi****(Cilt 1, Kitap 5, N. 15, s. 114)**

Hisse senetlerinin üzerinde anonim ortaklığın tescil tarihi yerine tescilin ilân edildiği Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin tarih ve sayısına yer verilmesi – Yasada öngörülen şekil koşullarının eksikliğinin hisse senedinin geçersizliğine yol açıp açmayacağı – Anonim ortaklığın ve payların teşhisine yarayacak bilgilerin yeterli olması – İşlemleri olanaklar oranında ayakta tutma ilkesi – Hamiline yazılı paylar için tutulan pay defterinin işlevi.

134. Değişik İtibarî Değerde Hisse Senetleri – Oy Hakkının İtibarî Değere Göre Kullanılması İlkesi – Oyda Ayrıcalık**(Cilt 1, Kitap 5, N. 16, s. 121)**

Anonim ortaklıkta esas sermaye artırımı sonucunda çıkarılan yeni payların eski paylara oranla daha düşük itibarî değer taşımalarının öngörülmesi – Esas sermayenin değişik itibarî değerli paylara bölünebilmesi – Oy hakkının itibarî değere göre kullanılması ilkesi – İlkenin uygulanması durumunda oy hakkı yönünden ortaya bir dengesizlik çıkmaması – Oyda ayrıcalık.

135. Pay Defterinin İşlevi – Hazirun Cetveli**(Cilt 1, Kitap 4, N. 104, s. 199)**

Bir anonim ortaklığın hisse senedi çıkarıp çıkarmadığının saptanması pay devirleri yapılıp yapılmadığının belirlenmesi – Hazirun cetvellerinin önemi – Nama yazılı hisse senetlerinin ya da senede bağlanmamış çıplak

payların devrinde yönetim kurulunun ve pay defterinin işlevi – Yazılı temlikname.

136. Hamiline Yazılı Hisse Senetlerinin Devri

(Cilt 1, Kitap 2, N. 38, s. 96)

Mülkiyetleri daha önce tartışmalı bulunan hamiline yazılı anonim ortaklık hisselerinin “bütün hak ve vecibeleri, özellikle her türlü talep ve dava hakkı ile birlikte” üçüncü kişiye devri – Hisse senetlerinin devredene davalılarca geç teslim edilmiş olması nedeni ile temerrüt faizi istenilebilir istenemeyeceği – Dava konusunun temlik sorunu – Hisse senetlerini devralan üçüncü kişinin davalılardan temerrüt faizi talep edebilir edemeyeceği.

137. Hisse Devri – Öncelikle Alım Hakkı – Payların Serbestçe Devredilebilme İlkesi – Bağlam

(Cilt 1, Kitap 9, N. 107, s. 137)

Holdingin bir anonim ortaklığın esas sermayesinin yüzde ellisine tekabül eden ayrıcalıklı hisse senetlerine malik bulunması – Sermayesine katılan anonim ortaklıkta mevcut hisselerin devredilmek istenilmesi durumunda diğer pay sahipleri lehine tanınan öncelikle alım hakkı – Holding pay sahiplerinin holdingin katıldığı anonim ortaklıkta maliki bulunduğu hisse senetlerini satmak yerine kendilerinin holdingdeki hisselerini satmaları – Payların serbestçe devredilebilmesi ilkesi – Anasözleşmedeki önalım hakkının sadece ilgili bulunduğu anonim ortaklık ile sınırlı olarak uygulanması – Anasözleşmedeki devir yasağının dolandırıldığı savı.

138. Hisse Devir Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 10, N. 121, s. 101)

Taraflar arasında imzalanan sözleşmenin geçerli olup olmadığı – Hisse devrinin hükmen tescili konusunda bir dava açılması – Devralanın henüz taahhüdünü yerine getirmemiş olduğu bir aşamada anonim ortaklığın sermayesini artırması – Sermaye artırımının devreden hukukî durumunu nasıl etkileyeceği – Cezaî şart – İhtiyatî tedbir – Hisselerin borsada işlem görmesinin engellenebilir engellenemeyeceği.

139. Hisse Devir Sözleşmesi – Rekabet Yasağına Aykırılık

(Cilt 1, Kitap 9, N. 106, s. 133)

Karşılıklı taahhütleri içeren bir sözleşmede tarafların rekabet yasağı öngörmeleri – İki ticaret ortaklığının imzaladıkları bir sözleşme ile mevcut bazı anonim ortaklıkların hisselerini devralmaya yükümlenmeleri – Taraflardan

birinin hisse devralmaktan vazgeçmesi durumunda sözleşmenin tümü ile feshi – Rekabet yasağına aykırılık – Cezai şart.

140. Hisse Senetlerinin Devri

(Cilt 1, Kitap 8, N. 78, s. 88)

Anonim ortaklık hisse senetlerinin serbestçe devredilebilmesi – Devir olanağının istisnaen kaldırıldığı veya sınırlandırıldığı durumlar – Yorum yolu ile yeni kısıtlama hallerinin yaratılmaması – Pay sahiplerinin paylarını belirli bir süre devredemeyecekleri konusundaki taahhütlerinin geçerliliği.

141. Anonim Ortaklık Hisselerinin Devri

(Cilt 1, Kitap 10, N. 122, s. 116)

Nama yazılı hisse senetlerinin devrine ilişkin sözleşme – Nama yazılı hisse senetlerinin cirosu ve teslimi – Belediye meclis ve encümeninin hisse senetlerinin devrinin de görüşüldüğü toplantılarında alınan kararlarının sonradan iptali – Hisse senetlerini satın alan kişinin göstermekle yükümlü olduğu özenin ölçüsü – İyiniyetli iktisabın korunması – İşlemleri ayakta tutma ilkesi.

142. Payların Devri – Nama Yazılı İlmühaber

(Cilt 1, Kitap 4, N. 144, s. 155)

Anonim ortaklıkta payların devri – İleride çıkarılacak pay senetlerinin yerini tutmak üzere nama yazılı ilmühaber verilmesi – İlmühaberlerin çıkarılma koşulları – Pay bedelinin ödenmeyen bölümünün ilmühaber üzerinde gösterilmesi zorunluluğu – Ödeme olgusunun kimin tarafından kanıtlanması gerektiği – Pay bedelinin bono ile ödenebilir ödenemeyeceği sorunu.

143. Hisse Senetlerinin Rehni

(Cilt 1, Kitap 7, N. 68, s. 260)

Rehnin konusunun belirli olması zorunluluğu – Başlangıçta rehinli olan hisse senetlerinin sonradan satılıp bunların yerine yenilerinin satın alınması – Sözleşmede borçlunun mülkiyetine girerek tüm değerlerin bankaya rehinli olacağına öngörülmesi – Genel (global) rehin yasağı – Rehlin konusu olarak bir eşya birliğinin belirlenmesi – Kredili menkul değer alımı.

144. Bağlı Nama Yazılı Hisse Senetleri – Ön Alım Hakkı ve İhlâli –

(Cilt 1, Kitap 1, N. 8, s. 74)

Bağlı nama yazılı hisse senetleri – Pay sahiplerinin anasözleşmesel ön-alım hakları – Blok satış – Ön-alım haklarının ihlalinin yaptırımı.

**145. Bağlı Nama Yazılı Hisse Senedi – Hisse Senetlerinin Cebri İcra
Yoluyla Satışı – Yeni Pay Alma Hakkı – Pay Defterinin Niteliği
ve İşlevi**

(Cilt 1, Kitap 9, N. 108, s. 143)

Bağlı nama yazılı hisse senetlerinin cebri icra yolu ile satılması – Hisse senetlerini ihale ile satın alanın mülkiyeti ne zaman kazanacağı – İhalenin feshi davasının açılması – Anonim ortaklığın genel kurul toplantı çağrısını kime yapacağı ve sermayenin artırılması durumunda rüçhan hakkını kime kullandıracağı – Pay defterinin niteliği ve işlevi – Yönetim kurulu üyeleri ve pay sahiplerinin ihale yolu ile mülkiyeti el değiştiren hisse senetlerini gerçek bedeli üzerinden satın alma olanağı.

f) İmtiyazlı (Ayrıcalıklı) Paylar

146. Ayrıcalıklı Paylar – Anasözleşmesel Müktesep Hak – Butlan/İptal Edilebilirlik Ayrımı

(Cilt 1, Kitap 8, N. 77, s. 79)

İlk kuruluşta kendisine yasaya göre farklı ve üstün haklar tanınan bir pay grubunun daha sonra olağan haklar veren yeni bir grup yaratılması ile ayrıcalıklı hale gelmesi – Anasözleşmesel müktesep hak – Ayrıcalıklı pay sahiplerinin anasözleşme değişikliğini onaylamamalarına rağmen yaptırılan tescilin hukuki sonucu – Butlan/iptal edilebilirlik tartışması – Mahkemenin onay kararının sağlanması için süre verilebilir veremeyeceği.

147. Ayrıcalıklı Pay Sahipleri – İptal Davası

(Cilt 1, Kitap 6, N. 39, s. 39)

Ayrıcalıklı payların sahiplerinin sermaye artırımını onaylamamaları – İptal davası – Ayrıcalıklı payların sahiplerinin sözleşme değişikliğinin infaz edilemeyeceğinin tespitine yönelik bir dava açmaları – Yasanın ticaret siciline ilişkin hükümlerinin dolanılması.

148. Ayrıcalıklı Paylar

(Cilt 1, Kitap 9, N. 104, s. 108)

İlk kuruluşta kendisine yasaya göre farklı ve üstün haklar tanınan bir pay gurubunun daha sonra olağan haklar veren yeni bir grup yaratılması ile ayrıcalıklı hale gelmesi – Anasözleşmesel müktesep hak – Ayrıcalıklı pay sahiplerinin anasözleşme değişikliğini onaylamamalarına rağmen yaptırılan tescilin batıl olması – Mahkemenin onay kararının sağlanması için önel verebilir veremeyeceği.

149. Ayrıcalıklı Paylar –Sermaye Artırımının Tescili İşleminin Butlanı**(Cilt 1, Kitap 7, N. 55, s. 112)**

Ayrıcalıklı pay sahiplerinin esas sermaye artırımını onaylamamaları – Onay kararı bulunmamasına rağmen artırımın ticaret siciline tescili – Sermaye artırımının tescili işleminin butlanı – Butlanın ileri sürülmesi – Sermayenin artırılmamış sayılmamasının tespiti davası.

150. Ayrıcalıklı Paylar – Yönetim Kuruluna Aday Gösterme Ayrıcalığı**(Cilt 1, Kitap 8, N. 76, s. 77)**

Ayrıcalıklı bir gruba yönetim kurulu üyelerinin tümüne aday gösterme hakkının tanınabilip tanınamayacağı – Sermaye Piyasası Kurulu'nun anasözleşmelere müdahale yetkisi – Yönetim kurulu üyelerinin yarısından bir fazlasını seçme olanağı veren ayrıcalıklı hükmünün uygulama alanı – Yönetim kurulunun seçiminde genel kurulun yetkisi – Seçim kararında aranacak yetersayı.

151. Ayrıcalıklı Paylar –Yönetim Kuruluna Aday Gösterme Ayrıcalığı**(Cilt 1, Kitap 5, N. 17, s. 125)**

Yönetim kuruluna aday gösterme biçimindeki grup ayrıcalığı – Ayrıcalıklı pay sahiplerinin gösterecekleri adayı belirlemek için özel bir toplantı yapmaları zorunluluğu – Anasözleşme hükmünün yorumlanması – Genel kurulun seçim yetkisinin kötüye kullanması.

152. Ayrıcalıklı Paylar – Yönetim Kuruluna Aday Gösterme Ayrıcalığı**(Cilt 1, Kitap 6, N. 54, s. 105)**

Yönetim kuruluna aday gösterme olanağı veren grup ayrıcalığı – Genel kurulun gösterilen adayı seçme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı sorunu – İlgili grubun adayını seçmemesi durumunda yetkinin genel kurula geri dönmesi – Sözleşmenin yorumlanması.

153. Ayrıcalıklı Paylar – Anasözleşmenin Yorumlanması – Yönetim Kurulu Kararlarının Hükümsüzlüğü

(Cilt 1, Kitap 2, N. 27, s. 13)

Anonim ortaklıkta ayrıcalıklı paylar – Ayrıcalık konusunda birbiriyle çelişen hükümler içeren anasözleşmenin yorumlanması – Belirli bir gruba tanınmış bulunan yönetim kuruluna aday gösterme hakkının kapsamı – Genel kurulun yönetim kurulu üyelerinin seçimindeki tekelsel yetkisi – Yönetim kurulunda toplantıda yeter sayısına uyulmaksızın alınan kararların hükümsüzlüğü.

154. Ayrıcalıklı Paylar – Yeni Pay Alma Hakkı – Bağlı Nama Yazılı Pay Senetleri

(Cilt 1, Kitap 4, N. 124, s. 8)

Anonim ortaklıklarda ayrıcalıklı pay senetleri – Sermaye artırımlarında oluşan yeni payların farklı harfler ile adlandırılıp, değişik gruplar yaratmanın ayrıcalık anlamına gelip gelmeyeceği – Belirli bir grup pay senedinin mülkiyetinin ancak o gruba dâhil ortaklar arasında el değiştirebilmesi – Öncelikli alım (rüçhan) hakkının ayrıcalık olarak nitelendirilebilip nitelendirilemeyeceği – Bağlı nama yazılı pay senetleri – Esas sermaye artırım sırasında kurucu intifa senedi çıkarılabilmesi – Kendilerine kurucu intifa senedi verilen pay sahiplerinin ayrıcalıklı sayılıp sayılmayacakları – Ayrıcalığın ancak paya bağlı olarak yaratılabilmesi – Somut olayda ayrıcalıklı pay sahipleri özel toplantısının yapılmasına gerek bulunmaması.

g) Paysahipliği

155. Pay sahibi Sıfatı ve Kanıtlanması – Senede Bağlanmamış Payın Devri

(Cilt 1, Kitap 2, N. 54, s. 209)

Anonim ortaklıkta paysahipliği sıfatının kanıtlanması ve bu konuda hisse senetleri dışında dayanılabilecek belgeler – Paysahiplerinden her hangi birinin sermaye borcunu yönetim kurulunun çağrısının bulunmamasına rağmen önce ödemesinin diğer paysahiplerinin borcunu muaccel kılmaması – Senede bağlanmamış payların alacağın temlik hükümlerine göre devredilmesi – Hamiline yazılı hisse senetlerinin mülkiyete karine oluşturması – Hisse senetlerinin sahiplerine dağıtılmaması durumunda karinenin çürütülebilmesi – Senetlere haksız zilyed olan aleyhinde başvurulabilecek hukuksal yollar.

**156. Esas Sözleşme – Anasözleşmesel Önalım Hakkı – Önalım Hak-
kından Feragat****(Cilt 1, Kitap 4, N. 132 s. 67)**

Anonim ortaklıkta mevcut payların satılmak istenilmesi durumunda di-
ğer pay sahipleri lehine tanınan anasözleşmesel önalım hakkı –
Anasözleşmesel kazanılmış hak – Önalım hakkının pay sahibi olan bir hol-
ding yerine onun egemenliği altındaki bir başka tüzel kişi tarafından kullanı-
labiliyor kullanılamayacağı sorunu – Önalım hakkından feragat.

157. Anonim Ortaklık Paysahipleri Arasındaki İlişki – Adi Ortaklık**(Cilt 1, Kitap 5, N. 9, s. 56)**

Paysahiplerinin anonim ortaklık anasözleşmesi dışındaki bir sözleşme ile
karşılıklı olarak borç ve taahhütlere girmeleri – Çift ortaklık kavramı – Adi
ortaklık / ödünç / bağışlama / kredi açma ilişkisi – Pay sahipleri arasındaki
sözleşmenin ortaklık tüzel kişisine karşı ileri sürülememesi.

158. Iskat – Paysahiplerinin Eşitliği İlkesi**(Cilt 1, Kitap 1, N. 10, s. 89)**

Anonim ortaklıkta pay bedelinin ödemesinde temerrüt ve ıskat prosedürü
– Iskat edilen payların kimler tarafından satın alınabileceği – Satışın koşulları
ve sonuçları – Paysahiplerinin eşitliği ilkesi.

159. Paysahipliğinin Tespiti – Önalım Hakkı**(Cilt 1, Kitap 6, N. 40, s. 51)**

Paysahipliğinin tespiti ve payların devrine ilişkin sözleşmenin hüküm-
süzlüğü konusunda açılan davalar arasındaki ilişki – Derdestlik – Birleştirme
istemi – Önalım hakkı ve buna aykırılığın sonuçları.

h) Kâr Payı Hakkı**160. Kârın Dağıtılması****(Cilt 1, Kitap 2, N. 66, s. 283)**

Anonim ortaklıkta kârın dağıtılması – Pay sahibinin kâr payının genel
kurulun kâr dağıtım kararı ile muacceliyet kazanması – Kâr dağıtım tarihini
belirleme yetkisinin yönetim kuruluna bırakılması – Kârın en geç ilgili yılın
son günü dağıtılması zorunluluğu – Ortağa düşen kâr payının hesaplanabil-
mesi için ayrılması gereken yasal ve anasözleşmesel yedek akçelerin
gözönünde tutulması.

161. Olağanüstü Yedek Akçeden Kâr Dağıtımı

(Cilt 1, Kitap 5, N. 22, s. 161)

Belirli bir amaca tahsis edilmemiş olağanüstü nitelikteki yedek akçelerin çözümlü kâr payı olarak dağıtılması – İlgili anonim ortaklığın anılan dağıtım durumunda “dağıtılması kararlaştırılmış olan kısmın onda biri” oranında yasal yedek akçe ayırmak zorunluluğunda bulunup bulunmadığı – Yasal yedek akçe ayırmanın esas sermaye artırımı kararının geçerliliğine etkisi – Tescil edilen artırımın butlanının ileri sürülmesi.

162. Kâr Dağıtımı – Genel Kurul Kararının İptali

(Cilt 1, Kitap 3, N. 87, s. 101)

Anonim ortaklık olağan genel kurul toplantısında kâr dağıtımı konusunda herhangi bir karar alınmaması – Kârın tümünün dağıtılması zorunluluğunun bulunmaması – Kârın kısmen ya da tamamen yedek akçelere ayrılması için anasözleşmede hüküm bulunmasının yanı sıra genel kurulun karar alması – Genel kurul kararlarının iptali.

163. Kurucu İntifa Senetleri – İptal Davası – Eşit İşlem İlkesi

(Cilt 1, Kitap 1, N. 16.1, s. 153)

(Cilt 1, Kitap 1, N. 16.2, s. 171)

Anonim ortaklıkta kurucu intifa senetleri – Kurucu intifa senedi sahiplerinin kârdan paya alma haklarının ilk esas sermaye tutarı ile sınırlı olup olmadığı – Aynı zamanda pay ve intifa senedi sahibi olan bir kişinin intifa haklarını sınırlandıran genel kurul kararı aleyhine hem iptal hem de yokluğun tespiti davası açabilmesi – İntifa senedi sahipleri genel kurulu – Yeni intifa senetlerinin dağıtımında pahasahiplerinin eşitliği ilkesi.

Aynı konuda yerel mahkemece yaptırılan bilirkişi incelemesi üzerine verilen ek hukuki mütalaa.

164. Kurucu İntifa Senetleri – Pay Devri – Önalım Hakkı – Pay Defterine Yazım – Eşit İşlem İlkesi – Bağlı Nama Yazılı Hisse Senedi – Ayrılma Teorisi

(Cilt 1, Kitap 4, N. 147, s. 172)

Anonim ortaklıkta kâra katılma olanağı veren kurucu intifa senetleri – Nama yazılı kurucu intifa senetlerinin devir biçimi – Kuruculara ait (A) tertibi pay senetlerinin ancak kurucular arasında devrolunabileceğine ilişkin anasözleşme hükmünün kurucu intifa senetlerinin devrinde de uygulanabilip uygulanamayacağı sorunu – Pahasahiplerinin mevcut hisse senetlerinin dev-

rinde öncelikle alım hakları – Payscalelerinin eşitliği ilkesi – Yönetim kurulunun yapılan pay devrini onaylaması ve pay defterine yazım – Yönetim kurulu üyelerinin yakınlarını ilgilendiren konularda görüşmelere katılma yasağı – Yönetim kurulu toplantılarında karar yeter sayısı ve özellikle oylardaki eşitlik – Koşula bağlı olarak oy kullanma – Bağlı nama yazılı hisse senetleri – Ayrılma teorisi.

i) Anonim Şirketin Devredilmesi

165. Bir Ticaret Ortaklığının Faaliyetlerini Bölünme veya Ayrılma Sureti İle Başka Ortaklıklara Devretmesi

(Cilt 1, Kitap 9, N. 102, s. 86)

Bir anonim ortaklığın uğraşı konularından bazılarını terk ve bununla ilgili aktiflerini devretmesinin olanaklı bulunup bulunmadığı – Devre karar vermeye yetkili organ – Devrin mevcut ortaklara yapılabiliyor yapılamayacağı – Devralacak ortakların temsilcilerinin devredecek anonim ortaklıkta yönetim kurulu üyesi olmaları – Görüşmelere katılma yasağı – Devri onaylamayan pay sahiplerinin başvurabilecekleri hukuksal yollar – Ortaklığın amacının gerçekleşmesinin olanaksızlığı nedeni ile feshinin istenmesi – Devralacak kişinin yabancı olması.

166. Anonim Şirketlerin Birleşmesi – Ticari İşletmenin Aktif ve Pasifi İle Devralınması – Bölünme (Ayrılma) Kavramları – Bir Ticaret Ortaklığının Faaliyetinin ve Malvarlığının Bir Bölümünü Başka Bir Ortaklığa Devretmesi

(Cilt 1, Kitap 8, N. 81, s. 109)

Birleşme / ticari işletmenin aktif ve pasifi ile devralınması/bölünme (ayrılma) kavramları – Faaliyetinin ve malvarlığının bir bölümünü devredecek ortaklığın yapacağı işlemler – Devralan ortaklıkta devreden şirketin pay sahipleri lehine intifa senetleri yaratılması – Devreden ortaklıkta sermayenin azaltılması ve devir bedelinin dolaylı olarak pay sahiplerine ödenmesi – Söz konusu bedelin daha sonra malvarlığı değerlerini devralan şirketin sermaye artırımında yeni pay alma bedeli olarak kullanılması.

k) Denetleme

167. Özel Denetçi

(Cilt 1, Kitap 7, N. 52, s. 91)

Özel denetçinin ticaret siciline tescilinin olanaklı olup olmadığını – Özel denetçinin tescili bizzat talep etmesi ve sağlaması – Sermaye Piyasası Kuru-

lu'nun terkin isteminin yerine getirilmesi – Tescili gerekmeyen bir hususun terkininin hiçbir hüküm ifade etmemesi.

1) İnfisahı

168. Anonim Ortaklığın İnfisah Etmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 109, s. 225)

Anonim ortaklığın sürenin dolması nedeni ile infisah etmesi – Ortaklığın bir süre uzatım kararı almamasına rağmen uğraşısını eylemli olarak sürdürmesi – Ticaret ortaklıklarının olanaklar oranında ayakta tutulması – Uğraşısını sürdüren bir anonim ortaklığın sona ermiş sayılmasında direnmenin gerek pay sahipleri gerek ülke ekonomisinin çıkarları ile çelişmesi.

3) Limited Ortaklık

169. Limited Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 10, N. 123, s. 136)

Limited ortaklık müdürlerinin seçimi – Müdür seçimi ve anasözleşme değişikliğine ilişkin yetersayıların ağırlaştırılıp ağırlaştırılmayacağı – Anasözleşme değişiklik prosedürü – Yasanın bu konudaki hükümlerinin buyurucu nitelik taşıyıp taşımadığı – Ticaret siciline tescil sırasında anasözleşmenin eski ve yeni metinlerinin karıştırılması – Ortaklar kurulunda ağırlaştırılmış yetersayıların kaldırılması konusunda hiçbir karar alınmadığı halde ticaret sicilindeki karışıklık sonucunda bu düzenlemenin anasözleşmeden fiilen çıkması – Anasözleşme değişikliğinin hükümsüzlüğünün nerede ve nasıl ileri sürülebileceği.

170. Limited Ortaklığın Esas Sözleşmesinde Ortaklığın Süresi – Ortaklığın İnfisah Etmiş Sayılması

(Cilt 1, Kitap 3, N. 101, s. 184)

Limited ortaklığın anasözleşmesinde ortaklığın süresinin gösterilmesi zorunluluğu – Daha önceden bir devam kararı alınıp sözleşme değiştirilmeksizin sürenin dolması durumunda limited ortaklığın infisah etmiş sayılması sürenin dolmasına rağmen ortaklığın uğraşısını eylemli bir biçimde sürdürmesinin infisahı önlemesi – Mahkemece yaptırılacak tespit – Ticaret ortaklıklarının olanaklar oranında ayakta tutulması.

171. Limited Ortaklık Payının Devri**(Cilt 1, Kitap 8, N. 82, s. 116)**

Devrin şekli – Devrin ortaklar kurulunca onaylanması – Özellikle iki kişilik ortaklıklarda onay kararının verilebilmesi için gerekli yetersayı – Onay kararının bulunmamasının hukuki sonucu – Ticaret sicili memurunun yoklukla malul bir tescil işlemini kendiliğinden iptal edebilip edemeyeceği – Payı devreden ve devralan arasındaki hukuki durum.

172. Genel Kurul – İptal Davası – Oy Hakkı – Kâr Dağıtım – Ortaklıktan Haklı Nedenle Çıkmak – Azınlık Hakkı**(Cilt 1, Kitap 2, N. 65, s. 279)**

Limited ortaklık genel kurul kararının iptal ettirilebilmesi için ilgili ortağın toplantıya katılıp muhalif oy kullanması ve muhalefetini tutanağa yazdırmış olması zorunluluğu – Ortak sayısı yirmiden az olan limited ortaklıklarda ortağın genel kurulda kendisini üçüncü bir kişi aracılığı ile temsil ettirmemesi – Limited ortaklıkta yazılı oy kullanabilme olanağı ve bunun yöntemi – Kârın dağıtılmaması konusunda alınabilecek bir karar aleyhine hangi yollara başvurulabileceği – Ortaklıktan haklı nedenle çıkmak – Azınlık hakları.

173. İki Kişilik Limited Ortaklık – Haklı Nedenle Ortaklıktan Çıkma – Mahkeme Kararı İle Ortaklığın Feshi**(Cilt 1, Kitap 2, N. 58, s. 241)**

İki kişilik limited ortaklık – Müdürlerden birinin ortaklığın tüm defter ve sermayesini alarak kaçması – Ortaklığın ticari faaliyetini eylemlerle biçimde sürdürmemesi – Haklı sebeple ortaklıktan çıkma istemi – Ortaklığın feshine mahkemece karar verilmesi.

174. Müdürlerin Sorumluluğu**(Cilt 1, Kitap 3, N. 111, s. 233)**

Limited ortaklıkta müdürlerin sorumluluğu – Ortakların doğrudan adı dolayısı ile zararlara dayalı sorumluluk davası açabilmeleri – Davacının dolayısı ile zarara dayalı bir sorumluluk davasında tazminatın kendisine verilmesini isteyememesi – Davacının tüm yargılama evresinde ortak sıfatını koruma zorunluluğu – Davacının da müdür sıfatı ile zincirleme sorumluluğa tabi bulunması.

175. Limited Şirketin Temsili

(Cilt 1, Kitap 2, N. 31, s. 46)

Limited ortaklığın temsil ve ilzamu – Bireysel temsil yetkisinin ortaklar sözleşmesi ya da genel kurul kararı ile tanınabilmesi ve bunun tescil ettirilmesi – Ortaklığın kuruluşundan bu yana uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen düzenlenen imza sirkülerinde ortakların “ilk iki yıl” için bireysel temsil yetkisine sahip olduklarının belirtilmesi – Söz konusu sirkülerin düzenlenmesinden sonra tek bir müdür tarafından yapılan taşınmaz satış vaaadinin geçerliliği sorunu – Görev süreleri dolan müdürler yerine yeni bir seçim yapılması.

176. Aktifin Devri – Sicil Kaydının Düzeltilmesi

(Cilt 1, Kitap 1, N. 9, s. 81)

Limited ortaklığın yegâne aktifini oluşturan mermer ocağının geçersiz bir vekâletname ile ortaklardan biri tarafından üçüncü kişiye devredilmesi – Vekâletnamenin içeriğinin yorumlanması – Mermer ocağının kötüniyetle iktisabı durumunda sicil kaydının düzeltilmesinin talep edilebilmesi.

177. Limited Ortaklık – Ayni Sermaye Konulması

(Cilt 1, Kitap 8, N. 83, s. 126)

Limited ortaklığın ürettiği maden cevherinin bir bölümünün ortaklardan birine aynen verilebilip verilemeyeceği – Sözleşmenin karşı edimi olarak ortağın mülkiyeti kendine ait bir maden alanını limited şirkete devretmeyi taahhüt etmesi – Maden alanının şirkete devredilmemiş olması – Ürün kirası/Satım/Ayni sermaye konulması / Adi ortaklık tartışması – İmkânsızlık.

178. Limited Ortaklığın Sona Ermesi – Ticaret Ortaklıklarının Olanaklar Oranında Ayakta Tutulması

(Cilt 1, Kitap 3, N. 103, s. 195)

Limited ortaklığın süresinin sona ermesi – Ortaklığı süre uzatım kararı alınmamasına rağmen uğraşısını eylemli olarak sürdürmesi – İşletmede çıkan yangın sonucunda makinelerin büyük hasar görmeleri ve ticari defterlerin yok olması – Limited ortaklığın tasfiyeye yönelmeyip hasarlı makinelerini onarma girişiminde bulunulmasının uğraşıya devam niyeti olarak yorumlanabilmesi – Ticaret ortaklıklarının olanaklar oranında ayakta tutulması.

V. SERMAYE PİYASASI HUKUKU

179. Underwriting Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 1, N. 7, s. 61)

Finansman bonolarının ihracı konusundaki underwriting sözleşmesi – Bankanın sorumluluğu – Ekonomik koşulların önemli ölçüde değişmesinin sözleşmeye etkisi – İşlem temeliniin çökmesi.

180. Banka Pay Senetlerinin Halka Arzı

(Cilt 1, Kitap 7, N. 58, s. 141)

Nama yazılı banka hisse senetlerinin borsada beyaz ciro ile tedavülü için yönetim kurulu kararına gerek olup olmadığı – Somut olayda hissedarları birbirinden ayırt etmek için pay grupları oluşturulmasına gerek bulunmaması – Sermayenin belirli bir oranını temsil eden paya sahip kişinin doğrudan doğruya yönetim kurulu üyesi olabilip olamayacağı – Grup ayrıcalığı – Anasözleşme ile sadece yönetim kuruluna seçilerek asgari üye sayısının belirlenmesinin anlam ve sonucu.

181. Menkul Değerleri Halka Arz Olunmuş Sayılan Anonim Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 4, N. 133, s. 77)

Menkul değerleri halka arz olunmuş sayılan anonim ortaklık – Payscaleleri sayısının yüzden fazla olduğunun anlaşılması durumunda yönetim kurulunun Sermaye Piyasası Kuruluna bildirimde bulunma yükümlülüğü – Ortak sayısının sonradan yüzden aşağı düşmesi – İnançlı pay devirleri sonucunda ortak sayısının yapay olarak artırılması – Bir anonim ortaklığın kurulacak bir diğer ortaklığa katılması – Kârın başka bir ortaklığa aktarımı.

182. Halka Açılmada İzlenebilecek Yollar – Grup Ayrıcalığı – Holding Modeli

(Cilt 1, Kitap 5, N. 19, s. 135)

Halka açılmada izlenebilecek yollar – Mevcut pay sahiplerinin yönetimindeki etkinliklerini koruyabilmek için yönetim kuruluna aday gösterme olanağı sağlayan grup ayrıcalığı oluşturulması – Halka arz edilecek payların mevcut pay sahiplerine devrinin önlenmesi – Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayıları – Holding modelinin uygulanabilirliği.

183. Kayıtlı Sermaye – Ayrıcalıklı Paylar

(Cilt 1, Kitap 7 , N. 59, s. 153)

Ayrıcalıklı pay sahiplerinin bir anonim ortaklığın kayıtlı sermaye sistemine geçmesini onaylamalarının zorunlu olup olmadığı – Kayıtlı sermayeden taban tutarının yükseltilmesi ve tavan içindeki münferit artırımlarda ayrıcalıklı pay sahiplerinin onay vermelerinin gerekip gerekmediği.

184. Halka Açık Anonim Ortaklık – Kayıtlı Sermaye Sisteminden Çıkarılma

(Cilt 1, Kitap 7, N. 60, s. 166)

Bir halka açık anonim ortaklığın sermayesini artırarak topladığı fonları baraj inşaatına izin verilmemesi nedeni ile yatırıma yönlendirememesi – Örtülü kazanç aktarımı savı – SerPK. m. 15, f.5'in uygulama alanı – Suçun yasallığı ilkesi – Kayıtlı sermaye sisteminden çıkarılma.

185. Kayıtlı Sermaye Sistemi – Kamuyu Aydınlatma İlkesi – Örtülü Kazanç

(Cilt 1 , Kitap 7 , N. 61, s. 178)

Kayıtlı sermaye sistemini kabul eden bir halka açık anonim ortaklıkta kamuyu aydınlatma – Ortaklık aleyhine açılan davaların kurula bildirilmesi – Karşılık ayırma zorunluluğu – Pay sahipliğindeki değişim – Örtülü kazanç aktarımı savı – SerPK. m. 15, f.5'in uygulama alanı – Suçun yasallığı ilkesi.

186. Halka Açık Anonim Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 10, N. 124, s. 155)

Bir halka açık anonim ortaklığın hammaddelerini yurtdışındaki bir pay sahibinden ve yüksek fiyatla satın aldığı savı – Halka açık anonim ortaklığın bir pay sahibinin iştiraki olan şirketin kira ve sair masraflarını ödemesi – Örtülü kazanç aktarımı savı – Yönetim kurulunun ve çoğunluk pay sahiplerinin sorumluluğu.

187. Halka Açık Anonim Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 10, N. 125, s. 167)

Örtülü kazanç aktarımı savı – Halka açık bir anonim ortaklığın faaliyet konusuna giren hammaddeyi doğrudan doğruya üreticiden sağlama zorunluluğunun bulunup bulunmadığı – Hammaddenin temin edildiği şirkette görevli olanların aynı zamanda halka açık anonim ortaklığın yöneticileri olmaları – Sermaye Piyasası Kurulu'nun halka açık anonim ortaklık yöneticilerinin

hukukî ve cezaî sorumluluğuna gidebilmesine ilişkin koşullar – SerPK. m. 45 uyarınca yapılacak denetlemenin sınırları ve istenebilecek belgeler.

188. Halka Açık Anonim Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 10, N. 126, s. 182)

SerPK. m. 46, f. 1, bent d'nin uygulama alanı – Örtülü kazanç aktarımı savı – SerPK. m. 15, f. 7'nin uygulanma koşulları – Halka açık anonim ortaklığın bir bankadaki hesabını vadesinden önce çekmesi – Banka ile müşterisi arasındaki ilişkilerin bir bütün olarak değerlendirilmesi zorunluluğu.

189. Halka Açık Anonim Ortaklık

(Cilt 1, Kitap 10, N. 127, s. 205)

Halka açık bir anonim ortaklığın iştiraki olan bir diğer anonim ortaklığın sermaye artırımına katılmaması – Rüşhan hakkının bir diğer kişiye kullanılması – Rüşhan hakkının örtülü kazanç aktarımı anlamına gelip gelmeyeceği – Rüşhan hakkını kullanmayan anonim ortaklığın daha önce çimento şirketlerine iştirak etmeyeceği ve bunu olanaklı kılan anasözleşme hükümlerini değiştireceği konusunda taahhütname vermiş ve fiilen değişikliği gerçekleştirmiş olması.

190. Ayrıcalıklı Paylar – Halka Açık Anonim Ortaklıklarda Ayrıcalıklı Pay – Kayıtlı Sermaye

(Cilt 1, Kitap 5, N. 18, s. 129)

Bankalarda ve halka açık anonim ortaklıklarda ayrıcalıklı pay çıkarma sorunu – Halka açık anonim ortaklıklarda ayrıcalıklı pay çıkarabilmenin kayıtlı sermaye sistemi uygulaması ile sınırlı olmaması – Kendilerine yönetim kuruluna aday gösterme olanağı tanınan pay sahiplerinin ilgili anonim ortaklıkta esasen sermayenin çoğunluğunu temsil etmeleri.

191. Özel Durumların Kamuya Açıklanması – Birleşme

(Cilt 1, Kitap 11, N. 135, s. 107)

Birleşme konusunun özel durumların kamuya açıklanması hakkındaki tebliğin kapsamına girip girmediği – Kamuya açıklanacak hususların neler olduğunun belirlenmesi – Bir anonim ortaklığın yönetim kurulu üyelerinin düşünce ve tasavvurları hakkında kamuya bilgi verilmesinin zorunlu olup olmadığı – Somut bir hususun "görüşülmeye başlanması"nın ne anlama geldiği – Birleşme konusunda ilgili anonim ortaklığın bir iradesinin varlığının gerekip gerekmediği ve bu iradenin nasıl ortaya çıkacağı – SerPK. m. 47/A-3 ve m. 48'in ihlâl edilip edilmediği.

192. Özel Durumların Kamuya Açıklanması – Mevcut Bir Borcun Yeniden Yapılandırılması

(Cilt 1, Kitap 11, N. 136, s. 124)

Borcun ertelenmesi (= tecili) – Hukukî ayıp olarak nitelendirilebilecek bazı maddî nedenlerle semenin tenzilin istenmesi – Kamuya açıklama tebliğinin aynı konudaki birden fazla hükmünün uygulanmasında ilgili anonim ortaklığın yönetim kurulunun takdir yetkisi – Somut olayda tebliğin aynı konudaki iki farklı hükmünden hangisinin uygulanacağı – Bir değişikliğin "önemli" sayılıp sayılmayacağına kimin karar vereceği – Olayda SerPK. m. 47/A hükmüne göre ilgililerin cezalandırılabilip cezalandırılmayacakları.

VI. BANKA HUKUKU

A) Genel Olarak

193. Şube – Banka Şubesi Kavramı – Mevduat Toplama

(Cilt 1, Kitap 1, N. 1, s. 1)

Bankalar Kanununa aykırı olarak izin almaksızın hizmet birimi (şube) oluşturulması ve mevduat toplanması – Şube ve banka şubesi kavramları – Tek şubeli bir bankanın başka bir yerdeki muhabiri aracılığı ile mevduat toplaması – Cezai sorumluluk.

194. Özel Bankacılık Birimi – Şube

(Cilt 1, Kitap 5, N. 5, s. 35)

Şube niteliğinin özellikleri – Müşteri portföy yönetimi ile uğraşacak bir birim oluşturulması – Bağımsız muhasebenin önemi – Ayrı bir müşteri kitesine sahip olmak – Aracı kurumların merkez dışındaki örgütleri – Farklı bir banka şubesi mi?

195. Banka Anonim Ortaklığında İç Kaynaklardan Esas Sermaye Artırımı

(Cilt 1, Kitap 3, N. 95, s. 153)

Banka anonim ortaklığında esas sermaye artırımı – İç kaynaklardan, özellikle yeniden değerlendirme fonundan yapılan artırım – Bir önceki artırımdan doğan iştirak taahhütlerin tamamen tahsil etmeyen bir bankanın yeniden değerlendirme sureti ile esas sermayesini arttırma olanağının bulunup bulunmadığı – Bankalarda sermayeye eklenecek değer artış fonu tutarının

nakden taahhüt edilen pay bedellerinin ödenen kısmına isabet eden tutarı aşamaması kuralı – TTK. m. 391'in uygulama alanı.

196. Bankanın Kendisine Borçlu Bir Ortaklığa İştirak Etmesi

(Cilt 1, Kitap 5, N. 28, s. 196)

Mevcut borçların esas sermayeye dönüştürülmesi yoluyla yapılan artırım – Bankanın ilgili anonim ortaklığın yönetimine egemen olmasının gerekliliği – Yönetim kurulundaki üye çoğunluğu – Nakit gereksinimi karşılanamayacak bir ortaklığa katılmanın anlamsızlığı.

197. Bankanın Faaliyetinin Durdurulması

(Cilt 1, Kitap 6, N. 45, s. 109)

(Cilt 1, Kitap 6, N. 45, s. 112)

Bankanın mevduat kabul ve bankacılık işlemleri yapma yetkisinin kaldırılması – Banka yönetiminin devri – Bankalar Kanunu m. 68, f.1 ve f.3'ün uygulama alanı – Yönetimin iadesi sorunu.

Ek: Hukuki mütalaalar ile ilgili bir dilekçe.

198. Bankaların Mülkiyetlerinde Bulunan Taşınmazları Kendi İştiraklerine Satmaları

(Cilt 1, Kitap 2, N. 30, s. 40)

Bankaların mülkiyetlerinde bulunan taşınmazları kendi iştiraklerine satmaları – Satıştan sağlanan kazancın esas sermayeye eklenmesi – Sorunun Bankalar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Finansal Kiralama Kanunu ve Sigorta Murakabe Kanunu açısından irdelenmesi.

199. Banka Taşınmazının Kiralanması

(Cilt 1, Kitap 5, N. 30, s. 205)

Bir bankanın sahibi bulunduğu taşınmaz üzerinde kendi gereksiniminden büyük bir bina yaptırabilip yaptıramayacağı – Bankaların gereksinim dışı taşınmazları elden çıkarma zorunluluğu – Bank. m.50'nin uygulama alanı ve yorumu – Taşınmazın elden çıkarılıncaya kadar kiralanması.

200. Satılan Payların Geri Alımına İlişkin Sözleşme

(Cilt 1, Kitap 6, N. 41, s. 106)

Bankanın iştirakine ait payları satıp, bundan sağladığı kazancı sermayesine eklemesi – Payları satın alan kişiye kredi kullanılması – Muvazaa – Sermaye artırımını işlemlerine aykırılık nedeni ile sorumluluk.

201. Şirket Kurtarma Yasasının Uygulama Alanı

(Cilt 1, Kitap 1, N. 21, s. 210)

Şirket kurtarma yasasının uygulama alanı – Yasanın bankalar açısından bağlayıcılık niteliği – Sermayeye iştirak edecek bankalar arasındaki eşitlik.

202. Akreditif

(Cilt 1, Kitap 8, N. 89, s. 179)

Akreditifin bir ödeme işlemi olması ve işleyişi – Akreditif amiri ile akreditifi açan banka arasındaki hukuki ilişki – Bankanın belgelerin koşullara uygunluğunu saptaması durumunda ödeme yapmak zorunluluğu – Bankanın ödeme yapmaktan kaçınma konusunda ileri sürebileceği def'iler – Akreditifin bağımsızlığı ilkesi ve bunun istisnaları – Lehdarın ödeme isteminin hakkın kötüye kullanılmasını oluşturduğu durumlar – Likit kanıtların varlığı durumunda bankanın ödeme yapmamak zorunluluğu.

203. Akreditif

(Cilt 1, Kitap 7, N. 63, s. 203)

Amir banka ve teyit veren muhabir banka kavramları – Akreditifin bir ödeme işlemi olması – Akreditifin teyidi – Akreditifi açtıran ile teyit eden banka arasında herhangi bir sözleşme ilişkisinin bulunmaması – Teyit eden bankanın bedeli ödemesi durumunda amire sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre rücu edebilmesi.

204. Akreditif – Muhabir Bankanın Sorumluluğu

(Cilt 1, Kitap 1, N. 25, s. 238)

Akreditifle ilgili bir bankanın kendisine ihracatçı tarafından sunulan vesai inceleme yükümlülüğü – Yükümlülüğün ilgili tüm bankaları kapsamı – İncelemenin makul bir özen ile ve dış görünüm itibarı ile yapılması – Muhabir bankanın sorumluluğu ve bunun kaynağı – Edim yükümlülüğünden bağımsız borç ilişkisi.

205. Teyitli Akreditif – Teyit Veren Bankanın Hukuki Sorumluluğu

(Cilt 1, Kitap 5, N. 32, s. 210)

Akreditife teyit vermenin anlamı ve teyit veren bankanın hukuki sorumluluğu – Lehdarın teyit veren bankaya husumet yöneltmesi – Akreditif tutarını ödeyen teyit veren bankanın amir banka ile ithalatçıya rücuu – Teyit veren banka ile ithalatçı arasındaki ilişkinin niteliği.

206. Banka Garantisi**(Cilt 1, Kitap 10, N. 128, s. 227)**

Banka garantisinin lehdarın bir şirketin idaresi ve organizasyonuna ilişkin yükümlülükleri yerine getirmesini güven altına alması – Şirketin kârlılığını sağlama yükümlülüğü – Garantinin nakde dönüştürülmesinin ihtiyatî tedbir yolu ile durdurulması.

207. Banka Garantisi**(Cilt 1, Kitap 11, N. 139, s. 179)**

Banka garantisinin yürürlüğe girmesinin şarta bağlanması – İlk talepte ödeme koşulunu içeren banka garantisi – Bankanın garantiyi düzenlerken göstermekle yükümlü bulunduğu özen – Garanti metninde yer alan kayıtların yeterince açık olmaması durumunda bunların banka aleyhine yorumlanması – Bir anonim ortaklığın "idaresi ve organizasyonu" ile ilgili yükümlülüklerden ne anlaşılacağı ve özellikle bunun kapsamına ilgili şirketin kârlılığını sağlamanın da girip girmediği.

208. Teminat Mektubu**(Cilt 1, Kitap 8, N. 88, s. 171)**

Bankanın tutarı gösterilmeyen sınırsız bir teminat mektubu düzenleyip düzenleyemeyeceği – Teminat mektubu vermenin gayrınakdi kredi kullanımdır anlamına gelmesi – Garanti ve kefalet sözleşmeleri arasındaki farklılık – Banka hukukuna ilişkin hükümlerin düzen normları oluşturması – Bir bankanın kullanacağı toplam kredi tutarının kamu yararı açısından denetlenmesindeki zorunluluk – Sınırsız teminat mektuplarının batıl olması – Bankanın kredi kartları kullanımını nedeni ile ödediği tutarların nakdi kredi olarak değerlendirilmesi.

209. Teminat Mektubu**(Cilt 1, Kitap 7, N. 64, s. 215)**

Bankanın mektup ile lehdarın hangi edimini garanti ettiğinin belirlenmesi – Riskin sona ermesi durumunda tazmin yükümlülüğünün ortadan kalkması – Sözleşmenin kapsamını genişletmek konusundaki opsiyon hakkı – Sözleşme yapma vaadi / ön sözleşme / icaba davet tartışması.

210. Teminat Mektubu

(Cilt 1, Kitap 3, N. 114, s. 251)

Banka teminat mektupları – Teminat mektubu lehdarının taahhüdünü yerine getirmemesi nedeni ile muhatap tarafından tazmin istemi – Bankanın garanti edilen yükümlülüğün yerine getirildiğini bilmesi durumunda tazmin istemi reddetmesi – İspat yükü.

211. Teminat Mektubu

(Cilt 1, Kitap 3, N. 81, s. 55)

Banka teminat mektuplarının hukuki niteliği – Yüklenilen rizikonun gerçekleştiği anda bankanın tazmin yükümlülüğünün doğması – Rizikonun artmasına ya da ortaya çıkmasına muhatapın kendi kusuru ile yol açması – Kesin teminat mektubunun ancak muhatap ile lehdar arasında bir sözleşme imzalanmasından sonra geçerlilik kazanabilmesi ve tazmininin istenebilmesi – Bankanın, kendisine karşı belirli bir rizikoyu garanti ettiği muhataba kontrgarantiye imza attırmasının teminat mektubunun hukuki niteliği ve işlevi ile bağdaşmaması.

212. Hamiline Yazılı Mevduat Sertifikası

(Cilt 1, Kitap 2, N. 34, s. 70)

Hamiline yazılı mevduat sertifikası – Sertifika tutarının vadeden önce geri ödenebilip ödenemeyeceği sorunu – Bankalar Kanunu'nun mevduatın vadeden önce çekilebilmesine ilişkin hükümleri – Tebliğ'in yasaya aykırılığı – Hamiline yazılı mevduat sertifikasının hukuki niteliği ve temsil ettiği tutarın mevduat sayılıp sayılmadığı.

213. Hamiline Yazılı Mevduat Sertifikası – Bankerlik Kuruluşu Tarafından Satılması

(Cilt 1, Kitap 2, N. 49, s.174)

Hamiline yazılı mevduat sertifikalarının sertifikayı çıkaran banka dışındaki bir bankerlik kuruluşu tarafından satılması – Banka ile bankerlik kuruluşu arasında bir temsil ilişkisinin bulunup bulunmadığı sorunu – Peşin faizli hamiline yazılı mevduat sertifikaları – Satılandaki ayıp iddiası – Bankerlik kuruluşunun tasarruf sahibine ayrı taahhütname ile sertifikanın üzerinde yazılı bulunan tutardan yüksek bir faizi ödeme taahhüdü altına girmesi – Bankerlik kuruluşunun faizi ödememesi durumunda sertifikayı çıkaran banka aleyhine dava açılabilir açılmayacağı.

B) Kredi**214. Banka Genel Kredi Sözleşmeleri****(Cilt 1, Kitap 10, N. 129, s. 244)**

Bankanın müşterisine genel kredi sözleşmesi imzalatmaksızın kredi kullanılabiliyor kullanılamayacağı – Genel kredi sözleşmesi imzalatılmamasının yaratabileceği sakıncalar – Bankanın risklerinin giderilmesine ilişkin çözüm yolları.

215. Döviz Kredisi**(Cilt 1, Kitap 9, N. 113, s. 191)**

Prefinansman kredisi ve bunun dışında kalan diğer nakli döviz kredileri – Prefinansman kredisinin döviz olarak kullanılmaması – Somut olayda yurt dışından gönderilen dövizlerin alışlarının yapılmayarak ilgili şirketlere havale sureti ile ve aynen döviz olarak kullanılması – Bir bankanın yurtdışından döviz kredisi kullanan firmanın geri ödeme borcunu garanti etmesi – Kredi kullandırmanın öncelikle kredinin lehdarlarını takip zorunluluğu – Hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanmak savı.

216. Döviz Kredisi**(Cilt 1, Kitap 6, N. 44, s. 95)**

Kredinin ihracat ve döviz kazandırıcı faaliyetler için açılması – Krediyi kullanın kapatma aşamasındaki kanıtlama hükümlülüğü – Ek taahhütname-nin hukuki niteliği – Bankanın uğradığı zarar.

217. Döviz Kredisinin İcra Yolu İle Tahsili**(Cilt 1, Kitap 8, N. 87, s. 165)**

Bankanın müşterisine döviz kredisinin kullanılması – Borcun vadesinde ödenmemesi üzerine bankanın alacağını Türk Lirasına çevirerek ilâmsız icra takibi yapması – Borçlunun BK m. 83, f. 2'deki seçim yetkisini kullanmaması durumunda alacaklının sahip olduğu seçimlik yetkiler – Alacaklının yenilik doğurucu nitelikteki seçim iradesini bir kez açıkladıktan sonra bundan dönmemesi – İcra takibine Türk Lirası üzerinden devam edilmesi zorunluluğu.

218. Döviz Endeksli Kredi

(Cilt 1, Kitap 8, N. 86, s. 161)

Bir bankanın kullanılabileceği toplam kredilerin değişik açılardan sınırlandırılmış olması – Yabancı para cinsinden verilen kredilerin daha sonraki kredi kullanımında güncel döviz kurundan gözönüne alınması – Döviz endeksli kredinin Bank m.38, f.5, bent (f) karşısındaki durumu – Döviz kredileri ile döviz endeksli krediler arasındaki farklılıklar.

219. İskonto Kredisi

(Cilt 1, Kitap 9, N. 112, s. 179)

Bankanın kıymetli evrakın iskontosu ya da iştirak sureti ile nakdi kredi kullanması – İskonto işleminin hukuki niteliği ve amacı – Kambiyo senedini ciro ile iktisap eden kişinin keşideci ya da kendi cırantasından vadede ödemeyi garanti eden teminat mektupları alması – Teminat mektubunun tazmin edilmemesi durumunda muhatabın başvurabileceği yollar – Borcun tarafların anlaşmaları ile tecili (vadesinin ertelenmesi) – Alacaklının tecil önerisi ve bunun hukuki niteliği – Mevcut borcun dondurulması ve Amerikan Dolarına dönüştürülmesi – Borçlunun kabul açıklamasının güven teorisine göre yorumlanması – Yenileme savı.

220. İştirak Kredisi – Dolaylı Kredi

(Cilt 1, Kitap 5, N. 26, s. 189)

Bir bankanın yönetim kurulu üyelerini kredi kullanılması söz konusu olan bir iştirakte yönetim kurulu üyesi sıfatını taşımaları – Dolaylı kredi kavramı – İlgili yönetim kurulu üyesinin iştiraki yönetiminde bankanın temsilcisi sıfatıyla görev alması – Yasaya aykırılığın giderilmesinde izlenebilecek yollar.

221. İştirak Kredileri

(Cilt 1, Kitap 5, N. 27, s. 193)

Bank.'da yapılan değişiklikle iştiraklere kullanılacak kredilerin sınırlandırılması – Değişikliğin ne zaman yürürlüğe gireceği – Bankalara kredilerini yeni düzenlemeye uyarlayabilmesi için tanınan geçiş döneminde eski sınırlara göre yeniden kredi kullanılmaması.

222. Bankalar Kanununa Aykırı Olarak Kredi Kullandırımı**(Cilt 1, Kitap 2, N. 33, s. 64)**

Bankalar Kanunu'na aykırı olarak kredi kullandırımı – Müşteriler tarafından getirilen başka bankalar üzerine keşide edilmiş çekleri karşılıklarını bulunup bulunmadığı araştırılmaksızın genel müdürlüğün talimatıyla ödenmesi – Cezai sorumluluk – Suçun faili ve manevi usulü – Yetki aşımının genel müdürlüğün bilgisi dâhilinde gerçekleşmesinin failin kastına etkisi – Yetki dışı kredi açma fiiline ilişkin hükümlerin örnekseme yoluyla açılmış bir kredi bulunmayan hallere uygulanamaması – Eylemin güveni kötüye kullanma suçunu oluşturabilmesi.

223. Kredi Kavramı**(Cilt 1, Kitap 7, N. 62, s. 197)**

Bankanın iştirakine ait hisse senetlerini taksitle üçüncü bir kişiye satması – Taksitle satımın satın alan lehine kredi kullandırmak anlamına gelip gelmediği – Bank. anlamında kredi kavramı.

224. Kredi Açma Prosedürü – Banka Yönetim Kurulu Başkanının Usulsüz Kredi Kullandırımı Nedeniyle Hukuki Sorumluluğu**(Cilt 1, Kitap 9, N. 111, s. 169)**

Kredi açma prosedürü – Kredi kullandırmak için müşteri ile yazılı sözleşme imzalamak zorunluluğunun bulunup bulunmadığı – Teminat alma yükümlülüğünün varolup olmadığı – Vadesiz kredilerin ne zaman kapatılabileceği – Banka yönetim kurulu başkanının yanında çalışan kişilere kredi kullandırmasının dolaylı kredi kapsamına girip girmediği – Banka yönetim kurulu başkanının usulsüz kullandığı ileri sürülen krediler nedeni ile hukuki sorumluluğu.

225. Banka Mensubuna Kredi**(Cilt 1, Kitap 5, N. 29, s. 199)**

Bir bankanın bizzat inşa ettiği konutu kendi mensubuna taksitle satması – Kredi kavramı – Bankaların mensuplarına kredi kullandırmamaları – Yaşağa aykırılığın yaptırımı – Kanuna karşı hile iddiası.

226. Menkul Değerlerin Rehni**(Cilt 1, Kitap 8, N. 80, s. 106)**

Bankaların müşterilerine kredi kullandırarak satın aldıkları menkul değerler üzerinde rehin hakkına sahip olmaları – Rehinli menkul değerlerin

banka adına mı müşteri adına mı saklanacağı – Müşteri adına saklama durumunda üçüncü kişilerin yapabilecekleri takipler nedeni ile bankanın rehin hakkının tehlikeye girmesi – Müşterinin hesabına rehin kaydı konulması önerisi – Sermaye Piyasası Araçlarının Kaydî Değer Haline Getirilmesine İlişkin Esaslar Konusundaki Tebliğ’in rehinle ilgili düzenlemesi.

C) Kredi Kartı

227. Kredi Kartlarının Tüketici Kredileri İle İlişkisi

(Cilt 1, Kitap 7, N. 65, s. 229)

Bankanın kart hamiline kredi kullandırıp kullandırmadığı – BankK’na ilişkin Tebliğin düzenlemesi – Nakit çekme olanağı veren kredi kartları – Kredi kartının bankalar dışındaki kurumlar tarafından çıkarılabilip çıkarılmayacağı – Kredi kartı ile tüketici kredileri arasındaki ilişki – Harcama bedellerinin üçüncü kişiler tarafından tahsili – Hamilin kurum nezdindeki parasına faiz tahakkuk ettirilmesi.

228. Kredi Kartları Kanunu Tasarısı

(Cilt 1, Kitap 7, N. 65, s. 225)

Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu Tasarısı’nın değerlendirilmesi.

229. Kredi Kartı Hamilinin Nakit Çekebilme Olanağı – Yurt Dışına Yapılan Harcamalar

(Cilt 1, Kitap 9, N. 114, s. 198)

“Co Branding Card” sistemi kavramı ve işleyişi – Banka ve benzeri finans kurumlarının Co – Branding Card sisteminde taraf olarak yer alamamaları – Mastercard veya Visa üyesi olan kuruluşun operasyon hizmetlerini yürütmesi – Pazarlama kuruluşunun müşteri portföyünü sunması – Bir bankanın müşterilerine bireysel kredi kullandırarak kredi kartından kaynaklanan borcunu ödemesi – Co Brandind Card sistemiyle üç taraflı kredi kartı sisteminin karşılaştırılması – Kredi kartı hamilinin nakit çekebilme olanağı – Yurt dışına yapılan harcamalar.

VII. KOOPERATİFLER HUKUKU

230. Kooperatif – Amaç ve İlkeleri – Ehliyeti – Serbest Bölge

(Cilt 1, Kitap 8, N. 84, s. 132)

Kooperatifin amacı ve işlevi – Organize deri sanayi bölgesinde faaliyet gösteren sanayicilerin iş yeri gereksinimlerini sağlamak amacı ile kurulan bir

kooperatifin tesislerinin serbest bölgeyi işletecek anonim ortaklığa kiralanması – Kooperatifin ehliyeti – Kooperatifin ticaret ortaklığına dönüşmesinin olanaklı olup olmadığı – Serbest bölgelerin kurulması ve işletilmesi – Sınırlı sayıda bazı kooperatife devlet eli ile ayrıcalık sağlanmasının geçersizliği.

231. Ortaklıktan Çıkarılma – Çıkma – Ortaklığın Düşürülmesi ve Düşmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 107, s. 216)

Kooperatif ortaklığına katılıp yapı giderlerine karşılık verilen bonolardan birinin ödenmemesi nedeni ile ortağın kooperatiften çıkarılması – Çıkarma kararının kooperatif anasözleşmesine öngörülen usule aykırı olması – Kooperatifler Kanunu'nun çıkarmaya ilişkin hükümlerinin ihlali – Çıkarma kararının ortağa gerekçeli olarak bildirilmesi – Çıkarmanın iptali.

232. Sermaye Taahhüdü – Ortaklık Sıfatlarının Kendiliğinden Düşmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 78, s. 37)

Sermaye taahhütlerini ya da diğer parasal yükümlülüklerini yerine getirmeyen kooperatif ortaklarının ortaklık sıfatlarının kendiliğinden düşmesi – Çıkan ya da çıkarılan ortağın kooperatifin çıkarılan ortak tarafından yapılan ödemeleri muhtelif alacaklar hesabında izleyerek onun ortak sıfatını kabul etmemesi.

233. Eşitlik İlkesi – Üyelikten Çıkarma – Ek Ödeme Yükümlülüğü

(Cilt 1, Kitap 3, N. 98, s. 168)

Kooperatif ortağına kur'ada isabet eden konutun teslim edilmemesi – Kooperatifin diğer ortakların borçlarını tümü ile ödediklerini kanıtlayamaması – Eşitlik ilkesine aykırılık – Daire teslim tarihi ile borç belirleme gününün ayrı olması – Ortağa borçlarını ödeme olanağı verilmeden alınan çıkarma kararının geçersizliği – Ek ödeme yükümlülüğü.

234. Kooperatiften Çıkarılan Ortağın Ayrılma Payı

(Cilt 1, Kitap 3, N. 108, s. 221)

Kooperatiften çıkarılan ortağın ayrılma payı – Bir yanlışlık sonucunda kooperatife alınan ve ortaklık sıfatını çok kısa bir süre taşıyan kişinin ayrılma payının hesaplanmasında ilgili bilanço yılında gerçekleşmesi olası zararın düşülmesinin gerekip gerekmediği sorunu – Somut olayda genel kurulun ayrılma payının ödenmesini erteleme konusunda alacağı bir kararda adaletsiz sonuçlara yol açması.

235. Ortaklığın Düşürülmesi – Şartları

(Cilt 1, Kitap 2, N. 69, s. 300)

Kooperatif ortaklığının düşürülmesi – Ortağa iki ihtar gönderilmesi zorunluluğu – Ödeme çağrısının şekli – Her iki ihtarda ortağın borcunu farklı gösterilmesi – İhtarların kooperatifi temsile yetkili kişiler tarafından imzalanması zorunluluğu – İhtarın ortağa tebliğ edilmesi.

236. Kooperatiften Çıkarma

(Cilt 1, Kitap 7, N. 56, s. 123)

Ortağın çıkarılmasında izlenecek usul – Çıkarma kararının ortağa tebliğ edilmemesinin hukuki sonucu – Ortaklığın tespiti konusunda açılan bir davada kooperatifin eski çıkarma kararına dayanması – Eşitlik ilkesi – Ortağın parasal yükümlülüklerini bilmesine rağmen yerine getirmemiş olması.

237. Sermaye Borcunun Ödenmesinde Temerrüd – Ortaklık Sıfatının Kendiliğinden Düşmesi

(Cilt 1, Kitap 2, N. 62, s. 263)

Yapı kooperatifi – Kooperatif ortağının sermaye borcunun ödenmesinde temerrüdü – Kooperatifin ödeme çağrısı ve bunun şekli – Ortaklık sıfatının kendiliğinden düşmesi.

238. Anasözleşmenin Değiştirilmesi – İptal Davası

(Cilt 1, Kitap 4, N. 162, s. 255)

Kooperatif anasözleşmesinin değiştirilebilmesi için Ticaret Bakanlığı'ndan izin alınması zorunluluğu – Genel kurul toplantısına çağrı yöntemine aykırılık nedeniyle açılacak iptal davası – Gündemin gereği gibi ilân edilmemesi – Kooperatif anasözleşmesindeki gelir / gider farkının ortaklar arasında eşit olarak bölüşülmesini öngören hükmün geçerliliği sorunu.

239. Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu – İbra

(Cilt 1, Kitap 4, N. 161, s. 251)

Kooperatif yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu – Uyuşmazlık konusu olan bir arsanın kooperatif adına satın alınması – Yönetim kurulunun durumu genel kurulda açıklaması – Bilgi vermenin yönetim kurul üyelerini sorumluluktan kurtarmaması – Özen borcu – İbra.

240. Haklı Nedenlerle Çıkarma – Çıkarma Kararına İtiraz**(Cilt 1, Kitap 3, N. 90, s. 117)**

İbra edilmeyen kooperatif yönetim kurulu üyelerinin kooperatiften haklı nedenlerle çıkarılmaları – Çıkarma kararına itiraz ve itiraz üzerine yapılacak işlemler – Çıkarmanın kesinleştiği tarihe kadar ortak sıfatının varlığının korunması – Kooperatif genel kurulunda gündeme bağlılık ilkesi – Ortağın çıkarılması hususunun gündeme bağlılık ilkesinin istisnasını oluşturması – Hakkındaki çıkarma kararı henüz kesinleşmeyen ortakların yönetim haklarından yoksun bırakılmamaları – Kooperatif genel kurulunda karar yeter sayısı – Çıkarma kararının iptali.

241. Genel Kurul – Münhasır Yetkisi**(Cilt 1, Kitap 9, N. 109, s. 159)**

Kooperatifin bir taşınmazı satın alması ve bunun üzerinde inşaat yaptırması – Anasözleşmede açıklık bulunması zorunluluğu – Genel kurulun münhasır yetkisi – Yönetim kurulunun genel kurulun devredemeyeceği yetkilerini kullandığı savı – Cezai sorumluluk – Taşınmazın satın alınmasına ilişkin genel kurul kararında yaptırılacak inşaatın nitelik ve amacının belirtilmesi – KoopK'nun inşaat harcamalarına tutar yönünden herhangi bir sınır getirmemiş olması.

242. Genel Kurul – İptal Davası – Eşitlik İlkesi**(Cilt 1, Kitap 3, N. 89, s. 112)**

Kooperatif genel kurulunda taşınmazın eski maliki olan ortağa dilediği dairenin tahsis edilmesi yolunda alınan karar – Kur'a ve eşitlik ilkesi amaca uygunluğunun söz konusu olduğu durumlarda mutlak eşitlikten ayrılabilmesi – Kooperatif genel kurul kararları aleyhine iptal davası açılması – Hak düşümü süresi – Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Komiserinin toplantıda hazır bulunma zorunluluğu – İptal edilebilir bir genel kurul kararının ne zamana kadar düzeltilebileceği.

243. Ortaklığın Devri**(Cilt 1, Kitap 2, N. 26, s. 1)**

Arsa payı karşılığında kat yapımı sözleşmesinin unsurları – Bir taşınmazın içinde üye sıfatı ile davacıların da yer alacağı kooperatife gerçek bedeli karşılığında devri – Kooperatif ortaklarının kooperatif malvarlığı üzerindeki ekonomik mülkiyetleri – Ortağın tasfiye artığından yararlanma hakkının koşulları.

244. Ortaklığın Devri – Devrin Şekli

(Cilt 1, Kitap 3, N. 82, s. 64)

Kooperatif ortaklığının üçüncü kişiye devri – Devrin şekli ve kooperatifçe kabul edilmesi zorunluluğu – Devrin yapıldığı tarihte henüz kur'a çekilip tahsis yapılmadığı için dükkânın devredilmesinin olanaklı bulunmaması – Devralanın kooperatif anasözleşmesini bütün hak ve ödevleri ile birlikte kabul ettiğini bildiren bir yazı ile yönetim kuruluna başvurmaması.

VIII. KIYMETLİ EVRAK

A) Genel Olarak

245. Kıymetli Evrakın İptali

(Cilt 1, Kitap 7, N. 57, s. 131)

(Cilt 1, Kitap 7, N. 57, s. 139)

Hamiline yazılı kıymetli evrakın iptalinde izlenecek yol – İstirdat davasının hukuki niteliği – Zilyetliğe dayalı mülkiyet karinesinin tek başına iptale hükmetmeye yeterli olmaması.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 14.5.1996 tarih ve E. 1996/1166 K. 1966/3499 sayılı kararı.

B) Kambiyo Senetleri

1) Poliçe

246. Poliçede Keşideci İle Muhatabın Aynı Kişi Olması – Muhatabın Poliçeyi Kabul Etmemesi – Müracaat Hakkının Kullanılmasının Şartları – Protesto – Zamanaşımı

(Cilt 1, Kitap 5, N. 23, s. 169)

Keşideci ile muhatabın aynı kişi olması – Bünyesinde yabancılik ögesi taşıyan poliçe – Lehdarın poliçeyi kabule arz etmeksizin doğrudan doğruya ödemeyi istemesi – Muhatabın poliçeyi kabul etmemesi durumunda keşideci dâhil diğer senet borçlularına müracaat edebilmek için protesto çekilmesi zorunluluğu – Bir yıllık zamanaşımı süresi – Geçersiz protesto.

247. Poliçede Ödememe Protesto

(Cilt 1, Kitap 4, N. 149, s. 186)

Ödememe protestosunun zamanından önce keşide edilmesi nedeni ile maddi ve manevi tazminat istemi – Meslekten gelen bir bankacının göster-

mesi gereken özen – Haksız yere keşide olunan ödememe protestosunun T.C. Merkez Bankasına bildirilmiş olup olmadığının yerel mahkemece saptanması zorunluluğu.

2) Bono

248. Bonoda Ciro – Keşidecinin Koyduğu Ciro Yasağının Geçerliliği (Cilt 1, Kitap 1, N. 20, s. 205)

Bonoda keşideci tarafından konulan ciro yasağının geçerli olup olmadığı – Cironun sadece devlet bankalarına yapılabileceğine ilişkin sözleşme hükmü – Tahsil cirosunun geçerli olduğu varsayılacak ciro yasağının kapsamına girip girmediği.

249. Hatır Bonosu

(Cilt 1, Kitap 4, N. 152, s. 199)

Bononun hatır için verildiği olgusunun ticari defterler aracılığı ile kanıtlanabilmesi – Bonoda yer alan “bedeli malen alınmıştır” kaydının hukuksal sonucu – Tacirin kendisine verilen bonoların ticari işletme ile ilgili olmayan bir husustan dolayı düzenlendiğini kanıtlayabilmesi.

250. Aval – Protesto – Manevi Tazminat

(Cilt 1, Kitap 4, N. 57, s. 236)

Bononun avalist sıfatı ile imzalanması – Bononun vadesinde ödenmemesi üzerine sadece keşideci aleyhine protesto düzenlenmesi zorunluluğu – Aleyhine protesto keşide olunmamasına karşın avalistin adının T.C. Merkez Bankası’na bildirilmesi – Manevi tazminat.

251. Açık (Beyaz) Bono – Bedeli Malen Alınmıştır Kaydının Anlamı

(Cilt 1, Kitap 6, N. 42, s. 72)

(Cilt 1, Kitap 6, N. 42, s. 83)

Açık (beyaz) bono – Teminat bonusu – Bedeli malen alınmıştır kaydı – Bedelin yabancı bir para birimi üzerinden gösterilmesi – Bonoda Vergi Usul Kanunu’nda öngörülen şekle ilişkin koşulların bulunmaması.

Ekler: İstanbul 3. İcra Tetkik Mercii Hâkimliğinin 21.6.1994 tarih ve E.1994/376, K.1994/803 sayılı kararı ile Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin bu kararı onayan 28,10.1994 tarih ve E.1994/12951, K.1994/13271 sayılı ilâmı.

3) Çek

252. Ciro Zinciri

(Cilt 1, Kitap 11, N. 134, s. 97)

Ciro zincirinin düzgün ya da kopuk olmasının anlamı – İlk cironun lehdar tarafından yapılmasının zorunlu olup olmadığı – Bir bankanın çeki öderken hangi hususlara dikkat edeceği ve kime ödeme yapacağı – Ciro zincirinin kopuk olmasının çekin geçerliliğini etkileyip etkilemeyeceği ve keşidecinin sorumluluğunu ortadan kaldırıp kaldırmayacağı.

253. Emre Yazılı Çekin Ciroosu – İbrazdan Sonra Yapılan Cironun Hükümü

(Cilt 1, Kitap 1, N. 14, s. 135)

Emre yazılı çekin ciroosu – İlk cironun lehdar tarafından yapılması – Karşılıksızlığın tespiti – İbrazdan sonra yapılan cironun hükümü – Protestonun düzenlenmesinden sonra yapılan cironun karşılıksız çekiye dayalı şikâyet hakkını da yeni hamile geçirip geçirmedeği.

254. Çekten Cayma – Bankanın Sorumluluğu

(Cilt 1, Kitap 1, N. 3, s. 16)

İbraz süresi içinde ödenmesi istenmeyen ve keşidecinin de caymadığı bir çekte keşide tarihinin hamil tarafından değiştirilmesi – Sahte ya da tahrif edilen bir çeki ödeyen bankanın sorumluluğu – Çek taahhünamesindeki bankanın sorumsuzluğuna ilişkin kaydın geçerli olup olmadığı – Çekten caymayan keşidecinin birlikte kusurundan söz edilip edilemeyeceği.

255. Çekte Lehdar – Çekin Ciroosu – Bankanın Sorumluluğu

(Cilt 1, Kitap 2, N. 35, s. 79)

Lehdar olarak sadece bir işletme adı gösterilmesi durumunda çekin geçerli sayılıp sayılmayacağı – İlk cironun lehdar tarafından yapılması zorunluluğu – İşletme adını içeren kaşenin yanına cironun vekâleten yapıldığını göstermek üzere “V” harfinin eklenmesi durumunda çeki ödeyen bankanın vekâletnameyi incelememesinin ağır kusur oluşturması – Keşideci ve lehdarın birlikte kusurundan söz edilememesi.

256. Karşılıksız Çek – Def'i İleri Sürme**(Cilt 1, Kitap 5, N. 5, s. 181)**

Mevcut bir borç için kambiyo taahhüdünde bulunulmaması – Temel alacağı nakden tahsil eden alacaklının kendisine ifa uğruna verilen çekleri iade etmek zorunluluğu – Çek keşidecinin lehdara alt ilişkiden kaynaklanan def'ileri ileri sürebilme olanağı – Çek lehdarının bedelsiz kalan çeklerin karşılıksızlığına dayanarak ceza koğuşturması yapamaması.

257. Karşılıksız Çek – Sahte Bloke Kaydı**(Cilt 1, Kitap 1, N. 4, s. 23)**

Karşılığı olmayan bir çeke sahte bloke kaydı konulması – Bloke kaydının anlamı – Sahte bloke kaydı konulmasının resmi evrakta sahtekârlık suçunu oluşturup oluşturmadığı.

258. Banka Çeki – Karşılıksız Çek Keşide Etmek Suçu**(Cilt 1, Kitap 6, N. 43, s. 65)**

Banka çeki – Keşide çeki – Banka çekinin hukuken çek olarak nitelendirilemeyeceği – Karşılıksız çek keşide etmek suçu.

259. Postdate Çek – Menfi Tespit İstemi**(Cilt 1, Kitap 4, N. 160, s. 245)**

Menfi tespit istemi – Bilerek borçlunun zararına hareket – Postdate çek – Ticari defter kayıtlarının kanıt gücü.

260. Çek Yasası Değişikliği – Bankaların 3167 Sayılı Çek Kanunu Açısından Yükümlülükleri – Kısmi Ödeme**(Cilt 1, Kitap 5, N. 24, s. 176)**

Bankaların çek karnelerini yasada öngörülen koşullara uygun olarak bastırmaları zorunluluğu – Çekle işleyen hesap açılırken müşterinin kimliğinin saptanması ve bu konuda istenmesi gereken belgeler – Çeki kısmen ödeyen muhatabın ödemeyi nasıl kanıtlayacağı – Keşidecinin elindeki çek karnelerini geri vermesi – Bankaların karşılıksız çek nedeni ile sorumlu oldukları tutar.

261. Bankanın Sahte Ya da Tahrif Edilmiş Bir Çeki Ödemiş Olması Nedeni İle Sorumluluğu – Keşidecinin İmzasının Kaşe İle Basılması

(Cilt 1, Kitap 4, N. 136, s. 93)

Bankanın sahte ya da tahrif edilmiş bir çeki ödemiş olması nedeni ile sorumluluğu – Keşidecinin özen yükümlülüğünü gerektiren diğer haller – Bankanın bir çeki öderken hangi açılardan inceleme yapmak zorunda olduğu – Bankaya ayrı ayrı zamanlarda ibraz edilen birden fazla çekin sonradan el ile imzalanmayıp, keşidecinin imzasının kaşe ile basıldığına anlaşılması.

262. Çekte Tahrifat – Keşide Çeki

(Cilt 1, Kitap 3, N. 97, s. 163)

Çekte tahrifat iddiası – Tahrifat konusunda adli tıp merkezinde yapılan araştırma – Keşidecinin çeki özenle ve tahrifat yapılması olanağını ortadan kaldıracak biçimde doldurması – Muhatap bankanın çekin karşılığını kısmen nakden kısmen başka şube üzerine düzenlenmiş keşide çeki ile ödemesi – Keşide çekinin tesliminde lehdarın hüviyetinin tespiti.

263. Çek Hesabı Açan Bankanın Özen Borcu – Sorumluluğu – Hamilin Birlikte Kusuru

(Cilt 1, Kitap 1, N. 22, s. 219)

Bir tarafından gerçek kimlik tespiti yapılmaksızın çekle işleyen mevduat hesabı açılması ve ilgiliye çek defteri verilmesi – Bankanın çek bedelinin tümünden sorumluluğu – Hamilin birlikte kusuru.

IX. TAŞIMA HUKUKU

264. Taşıma Sözleşmesi – Taşıyıcının Sorumluluğu – Hasar Tazminatının Hesaplanması

(Cilt 1, Kitap 3, N. 99, s. 174)

Taşıma sözleşmesi – Taşınan malda kısmi hasar oluşması – Taşıyıcının sorumluluğu – Malın taşındığı aracın tentesinin su sızdırıp sızdırmadığının taşıyıcı tarafından denetlenmesi – Hasar nedeni ile ödenmesi söz konusu olan tazminatın hesaplanması – Dava hakkının temliki.

265. Taşıma Sözleşmesi – Taşıyıcının Sorumluluğu**(Cilt 1, Kitap 4, N. 141, s. 132)**

Taşıma sözleşmesi – Taşıyıcının ara taşıyıcıların kusurlu eylemleri nedeni ile sorumluluğu – Hırsızlığın zorlayıcı neden kavramının kapsamına girip girmeyeceği – Basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü – Malın sigorta ettirilmesi – Taşıyanın malı koruma borcuna aykırı davranması.

266. Taşıma Süresi – Taşıma Ücreti – Cezai Şart**(Cilt 1, Kitap 4, N. 154, s. 207)**

Taşıma süresi eşyanın gönderilene geç ulaşması durumunda taşıma ücretinin indirilmesi ve tazminat – Gecikmenin mücbir sebepten kaynaklanması – Eşyanın gönderilen tarafından kayıtsız şartsız kabulü durumunda dava hakkının düşmesi – İfaya eklenen cezai şart – Taşıma mesafesinin artması durumunda taşıyanın fazla ücret isteme hakkı.

267. Taşıma Sözleşmesi – Taşıma Süresi – Taşıyıcının Sorumluluğu**(Cilt 1, Kitap 3, N. 71, s. 1)**

Taşıma sözleşmesi – Öngörülen taşıma süresinin aşılması nedeni ile malların bozulması – Gümrükte uzun süre beklemenin mücbir sebep sayılıp sayılmayacağı – Araçta meydana gelen arıza – Taşıma ücretinin indirilmesi ya da tümü ile düşmesi – Taşıyıcının oluşan zarardan sorumluluğu – Alt taşıyıcının eylem ve kusurları nedeni ile asıl taşıyıcıya başvurabilmesi.

268. Taşıyanın Hapis Hakkı**(Cilt 1, Kitap 4, N. 156, s. 218)**

Taşıyanın hapis hakkı – Navlun ücretinin ödenmesi durumunda hapis hakkının kullanılmaması.

269. Yolcu Taşınması**(Cilt 1, Kitap 3, N. 91, s. 125)**

Yolcu taşınması hakkındaki ihale – İhalede usulsüzlük iddiası – Eski sözleşmede yer alan temdit hakkının buyurucu nitelik taşıyıp taşımadığı – Yeni ihale yapılmasında objektif olarak bir yarar bulunması – Programda yer alan bir hususta yönetim kurulundan izin alma zorunluluğunun bulunmaması – Teftiş kurulu raporu – Yönetim kurulunun ihaleyi onaylaması ve ilgililer hakkında herhangi bir işlem yapılmamasına karar verilmesi.

270. Hava Taşıma Sözleşmesi

(Cilt 1, Kitap 3, N. 77, s. 32)

Uluslararası nitelikteki hava taşıma sözleşmeleri – Taşıyıcının sorumluluğunu kaldıran ya da Varşova Sözleşmesinde belirtilen tutardan daha düşük olarak saptayan hükümlerin geçersizliği – Yükletenin özel bildirimde bulunması ve ek taşıma ücretini ödemesi durumunda taşıyıcının kasıtlı davranışından ya da buna eşdeğerdeki bir kusurundan kaynaklanması halinde sorumluluğu sınırlandıran hükümlerden yararlanılamaması – Taşınması söz konusu olan video teybin yitirilmesi – Tam tazminat.

271. Hava Taşıma Sözleşmesi – Taşıyıcının Sorumluluğunu Kaldıran Ya Da Sınırlandıran Hükümlerin Geçerliliği

(Cilt 1, Kitap 3, N. 102, s. 187)

Uluslararası nitelikteki hava taşıma sözleşmeleri – Taşıyıcının sorumluluğunu kaldıran ya da belirlenen tutardan daha düşük olarak saptayan hükümlerin geçersizliği – Zararın taşıyıcının ya da onun görevlilerinin kusurundan kaynaklandığının kanıtlanması durumunda sorumluluğun genişlemesi – Ara taşıyıcının kusurundan sorumluluk – Gerçek zararın istenebilmesi – Video teybin kaybedilmesi.

X. SİGORTA HUKUKU

272. Döviz Tevdiat Hesabına Mevduat Sigortası

(Cilt 1, Kitap 5, N. 31, s. 208)

Türkiye’de yerleşik olmayan kişilere ait döviz tevdiat hesaplarının mevduat sigortasının kapsamına dâhil bulunup bulunmadığı – İlgili Bakanlar Kurulu kararının ve T.C. Merkez Bankası Genelgesinin yorumlanması.

XI. DENİZ TİCARETİ HUKUKU

273. Taşınan Malın Zarara Uğraması – Taşıyanın Sorumluluktan Kurtulma Olanığı

(Cilt 1, Kitap 4, N. 138, s. 110)

Gemide meydana gelen delinme nedeni ile taşınan malın hasara uğraması – Taşıyanın gemiyi sefere hazır durumda bulundurma borcu – Seferin denize elverişlilik belgesinin süresi içinde gerçekleşmesi – Denize elverişlilik belgesinin aksi kanıtlanabilen bir karine oluşturması – Taşıyanın havuz-

lama süresini geçirmesi – Denizde esen rüzgârın olağanüstü olarak nitelendirilebilmesi durumunda taşıyanın sorumluluktan kurtulma olanağı.

XII. FİKRİ VE SINAÎ HAKLAR HUKUKU

274. Özgün Bir Eserden Hangi Ölçüde İktibas Yapılabilir – Eser Sahibinin Mali Haklarına Tecavüz

(Cilt 1, Kitap 3, N. 113, s. 243)

Bediüzzaman Said Nursi'nin buluşu olan tevafuklu Kuran-ı Kerim'in Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bir eser sayılması – Allah / Rab ve Bismillah kelimelerinin birbirine eşit biçimde yan yana geldiği tevafuk'un başka bir kitapta aynen kullanılması – Özgün bir eserden hangi ölçüde iktibas (alıntı) yapılabileceği sorunu – Tevafuk'un m.57, bent 5'deki "işaret" ya da "tanıtma vasıtası" kavramları ile hiçbir ilgisinin bulunmaması – İntihal – Haksız rekabete ilişkin kuralların uygulama alanı – Eser sahibinin mali haklarına tecavüz.

275. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na Göre "İktibas Serbestisi" ve Bunun Sınırları – Eser Sahibinin Manevi Hakkının İhlali

(Cilt 1, Kitap 4, N. 140, s. 124)

Bir roman ya da hikâyenin konu, karakter, üslup, tema ve tasvirler yönünden başka bir yapıtta taklit edilmesi – Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre "iktibas serbestisi" ve bunun sınırları – Eser sahibinin manevi hakkının ihlali – Yargıcın tazminatın tutarını belirlemekteki serbestisi – Mali haklara tecavüz ve bunun yaptırımı.

276. Bir Filmin Video Gösterim Hakkının İhlali

(Cilt 1, Kitap 2, N. 52, s. 198)

İthal olunan bir filmin video gösterim hakkının ihlali – Royalty'nin ödenmesi – Filmin adına kataloglarda yer vermesi – Tazminat isteyen davacının filmin davalı tarafından çoğaltılıp satıldığını kanıtlayamaması.

277. Bir Filmin Video Gösterim Hakkının İhlali

(Cilt 1, Kitap 3, N. 74, s. 17)

İthal olunan bir filmin video gösterim hakkının ihlali – Royalty'nin ödenmesi – Filmin adına kataloglarda yer verilmesi – Tazminat isteyen davacının filmin davalı tarafından çoğaltılıp satıldığını kanıtlayamaması.

278. Eseri Yayma ve İşleme Hakkının Devri – Maddi ve Manevi Tazminat – Kâr Yoksunluğu

(Cilt 1, Kitap 2, N. 53, s. 203)

Roman yazarının eserinin müzikal oyun yapılarak sergileme hakkını üçüncü bir kişiye devretmesi – Eserin diğer tüm işleme ve yayma haklarının saklı tutulmuş olmasına karşın oyunun video bant haline getirilmesi – Eser sahibinin adının alınmamasının manevi hakkının ihlalini oluşturması – Eseri yayma ve işleme hakkının devri – Maddi ve manevi tazminat, kâr yoksunluğu.

XIII. MARKA HUKUKU

279. Tescil – Markadan Yararlanma Hakkı ve Buna Tecavüz

(Cilt 1, Kitap 3, N. 75, s. 21)

Yabancı bir tüzel kişinin Türkiye’de markasını tescil ettirebilmesi – Markanın tescil ettirilmesinin hak sahipliğine karine oluşturması – Marka hakkının kullanımı için lisans verilmesi – Markadan yararlanma hakkı ve buna tecavüz – Korumanın marka tescil belgesinde sayılan emtia ile sınırlı olup olmadığı sorunu.

280. Tescil Edilmemiş Bir Markanın Korunması

(Cilt 1, Kitap 3, N. 76, s. 26)

Tescil edilmemiş bir markanın korunması – Koruma yönünden markanın ilk kez kullanılmasının önemi – Haksız rekabetin aynı kategoriye dâhil tanıma araçları arasında bulunmasının zorunlu olmaması – Marka hukuku yönünden malın üretimi için ruhsat alınmamasının sonucu değiştirmemesi – Haksız rekabete ilişkin kuralların uygulanma alanı.

281. Maruf Marka – Terkin Davası – Markalar Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 7, N. 49, s. 51)

MarK. m.15, f.2 uyarınca açılacak terkin davasında markanın tescilini öğrenme olgusunun kimin tarafından kanıtlanacağı – Bir markanın maruf hale getirildiğinin nasıl kanıtlanacağı – Tescil başvurusunun reddedilmesinin daha önce kullanmaya başlanma savını ileri sürmeye engel oluşturup oluşturmadığı – Markalar arasında iltibas.

282. Marka Sahibinin Hakları Ve Borçları – Marka Hakkının Devrine İlişkin Koşullar**(Cilt 1, Kitap 2, N. 55, s. 220)**

Tescilli bir marka adına daha sonra kurulan bir anonim ortaklığın ticaret unvanında ek olarak yer verilmesi – Marka hakkına sahip bulunan davacının anonim ortaklıkta pay sahibi olması – Marka hakkının devrine ilişkin koşullar – Marka hakkının kullanılmasına örtülü biçimde izin vermek – Markanın aralıksız olarak kullanılması zorunluluğu – Tescilli bir markanın terkinini istemi.

283. Markalar Arasında İltibas**(Cilt 1, Kitap 5, N. 8, s. 49)**

Başkasına ait tescilli bir markanın aynını ya da benzerini kullanmak – Hukuki ve cezai sorumluluk – İltibasın saptanmasında başvurulacak ölçütler – Belirli bir dikim biçiminin marka olarak tesciline olanak bulunmaması – Pantolonun arkasında yer alan etiketin tek başına iltibas yaratmaya elverişli olmaması – Tescil edilen markanın aynen kullanılması zorunluluğu.

284. Markalar Arasında İltibas**(Cilt 1, Kitap 4, N. 146, s. 167)**

Markalar arasında iltibas – İltibasa konu oluşturan markaların orta yetekteki tüketicilerin kulaklarında bıraktığı izlenim – Bir markanın vurgulayıcı nitelikteki bölümünün yabancı dildeki bir kelimedenden alınmış olması – Markaların resmediliş biçimindeki benzerlik – Ambalajlarda kullanılan renk ve çizimlerin iltibas üstündeki etkisi.

285. Markalar Arasında İltibas**(Cilt 1, Kitap 4, N. 129, s. 47)**

Başkasına ait tescilli bir marka ile iltibas yaratılması – İltibasa dayalı haksız rekabetin koşulları – Başkası adına tescil – Bir markaya diğer bir ticaret unvanında ek olarak yer verilmesi – Ürünlerin üzerinde ticaret unvanının bir bütün olarak yazılmış bulunmasının iltibas tehlikesini ortadan kaldırmaya yeterli olmaması – İltibasa yol açan tacirin perakende satış yapmasının dava hakkına etkisi.

286. Markalar Arasında İltibas – Haksız Rekabet

(Cilt 1, Kitap 4, N. 131, s. 62)

Başkasına ait tescilli bir marka ile iltibas yaratılması – İltibasa dayalı haksız rekabetin oluşabilmesinin koşulları – Haksız rekabette bulunanın sadece toptan satış yaptığı yolundaki savunmasının dava hakkına etkisi.

287. Markalar Arasında İltibas – Lisans Bedeli

(Cilt 1, Kitap 2, N. 61, s. 255)

İki farklı markayı taşıyan ütülerin modellerinin birbirine benzemesi – Dayanıklı tüketim mallarında sadece markalar açısından iltibas bulunabileceği iddiası – Türkiye’de tescil edilmesine olanak bulunmayan bir modelin haksız rekabet hükümleri uyarınca korunması – Dayanıklı tüketim mallarında orta yetenekteki tüketicinin tercihini hangi açıdan yapabileceğın sorunu – Lisans bedeli.

288. Tanınmış Marka/Maruf Marka Kavramları – Markalar Arasında İltibas

(Cilt 1, Kitap 8, N. 72, s. 39)

Tanınmış marka/maruf marka kavramları – Hükümsüzlük davasının hangi süre içinde açılması gerektiği – Markanın tescilinde kötüniyet bulunması durumunda süre – Haksız rekabette zamanaşımını düzenleyen hükümlerin markaya da uygulanması – Dava hakkının kötüye kullanılması – Çelişkili davranış yasağı – Markalar arasında iltibas savı.

289. Tanınmış Markalar – Hükümsüzlük Davasında Zamanaşımı Süresi

(Cilt 1, Kitap 9, N. 100, s. 55)

Tanınmış marka – Markanın öğeleri ve özellikle kılavuz (çekirdek) niteliğindeki bölümü – Tekel halinde kullanılmaya elverişli olmayan kelime ve kavramlar – Markalar arasında iltibasın saptanmasında başvurulacak ölçütler – Hükümsüzlük davasında zamanaşımı süresi – Dava hakkının kötüye kullanılması – Markanın tescilden önce kullanım nedeni ile ayırt edici nitelik kazanması ve bunun hukuki sonuçları.

290. Hizmet Markası – Ortak Marka – Garanti Markası – Holding Markası – Logo**(Cilt 1, Kitap 9, N. 97, s. 13)**

Logonun hukuki niteliği ve tacir ile ticari işletmeyi tanıtmaya elverişli diğer araçlarla karşılaştırılması – İşletme adı – Hizmet markası – Ortak marka – Garanti markası – Holding markası – İşletme işaretleri – Bir işletmede aynı zamanda ortak olan iki guruptan birinin logoda kendini öne çıkarması.

291. Logo – Markanın Ticaret Unvanında Yer Alması – Haksız Rekabet**(Cilt 1, Kitap 1, N. 5, s. 29)**

Markalar Kanunu m. 47'nin uygulama alanı – Bir başka şirketin logosunun ticaret unvanının ekindeki kelimedede kullanılmasının haksız rekabete yol açıp açamayacağı sorunu.

XIV. MEDENİ USUL HUKUKU**292. Bilirkişi – Bilirkişinin Tahminine Dayalı Olarak Rapor Düzenleyememesi****(Cilt 1, Kitap 4, N. 145, s. 162)**

Maddi olgu tespitlerini yaptırmayan yerel mahkeme yargıcının dosyayı bilirkişiye göndermesinin geçersizliği – Yoksun kalınan kârın hesaplanabilmesi için öncelikle davacının edimini yerine getirdiğinin belirlenmesi zorunluluğu – Bilirkişinin tahminine dayalı olarak rapor düzenleyememesi – Davacının iddiasına dayanak oluşturan kanıtları göstermemesi durumunda zararın hesaplanamaması.

293. Bilirkişi – Bilirkişinin Tahminine Dayalı Olarak Rapor Düzenleyememesi**(Cilt 1, Kitap 2, N. 37, s. 90)**

Maddi olgu tespitlerini yaptırmayan yerel mahkeme yargıcının dosyayı bilirkişiye göndermesinin geçersizliği – Yoksun kalınan kârın hesaplanabilmesi için öncelikle davacının edimini yerine getirdiğinin belirlenmesi zorunluluğu – Bilirkişinin tahmine dayalı olarak rapor düzenleyememesi – Davacının iddiasına dayanak oluşturan kanıtları göstermemesi durumunda zararın hesaplanamaması.

294. İşbölümü ve Derdestlik İtirazı

(Cilt 1, Kitap 5, N. 34, s. 224)

İş bölümü itirazında bulunan davalının ayrıca yetkili mahkemeyi göstermek zorunluluğu – Daha önce açılan olumlu tespit davasının sonradan edayı amaçlayan ve davalıları farklı olan bir diğer dava açılmasına engel oluşturmaması – Olumlu tespit davası ile eda davasının konularının farklı olması – Derdestlik savı.

295. İspat

(Cilt 1, Kitap 3, N. 100, s. 179)

Yurtdışından koyun ihracı karşılığında bir ortaklığa para gönderilmesi – Yollanan ikinci bir teleks ile diğer bir gerçek kişinin paranın tahsili konusunda yetkili kılınması – İhracat karşılığında yollanan paranın anılan dış satım yapılmaksızın ödenmemesi – İhracın gerçekleştiğinin kanıtlanması zorunluluğu – Yurtdışındaki alıcının ihracattan vazgeçtiğini bildirmesi.

XV. İCRA – İFLAS HUKUKU

296. Borcun İcra Kefili Sıfatı İle Üstlenilmesi – Faiz

(Cilt 1, Kitap 2, N. 68, s. 294)

Borcun icra kefilisi sıfatı ile üstlenilmesi – İcra kefilinin alacaklıya icraya intikal etmeyen faiz farkını kapsayan ayrı bir bono vermesi – İcra takibine konu oluşturan borcun ayrıca bir bono ile güvence altına alınmasının zorunlu olup olmadığı sorunu – Bankanın temerrüt faizi oranlarında bir artışın ortaya çıkması durumunda faiz farkı için ayrıca ilâmsız takip yapabilmemesi.

XVI. DİĞER

297. Futbol Maçlarının Yayınında Havuz Sistemi

(Cilt 1, Kitap 8, N. 95, s. 237)

Havuz sisteminin anlamı ve uygulama alanı – Türkiye Futbol Federasyonu'nun yükümlülükleri – Havuz sistemine ilişkin ihaleyi kazanan şirketin hak ve yetkileri.